

Je kunt wat je denkt dat je kunt
Eigen bedrijf als gedragsspecialist

Marijn Hemken

Eindrapportage over het praktijkonderzoek in het kader van de leerroute
Master SEN Gedragsspecialist
Module GS10 Leer- en onderzoekslijn: Meesterstuk en Afstuderen

Lesplaats: Utrecht
Studentnummer: 268890

Begeleid door: Dhr. Drs. E. van Meersbergen

Fontys Opleidingscentrum Speciale Onderwijszorg, Tilburg
2011-2012

Inhoudsopgave:

Samenvatting -----Blz. 4/5

Voorwoord -----Blz. 6

Hoofdstuk 1: Algemeen idee

1.1 Inleiding-----Blz. 7

1.2 De huidige situatie-----Blz. 7/8

1.3 De verlegenheidsituatie-----Blz. 9 t/m11

1.4 Onderzoeksvraag met deelvraag-----Blz. 11

Hoofdstuk 2: Verkenning van de theorie en van de praktijk

2.1 Inleiding-----Blz. 12

2.2 Theoretische verkenning-----Blz. 12 t/m 14

2.3 Praktijk verkenning-----Blz. 15 t/m 20

2.4 Concretisering-----Blz. 21

Hoofdstuk 3: Plan van aanpak

3.1 Inleiding-----Blz. 22

3.2 Analyse-----Blz. 22

3.3 Doelen-----Blz. 22

3.4 De onderzoeksgroep-----Blz. 22

3.5 De onderzoeksmethodes-----Blz. 23

Hoofdstuk 4: Uitvoering en resultaten

4.1 Inleiding-----Blz. 24

4.2 Resultaten leerkrachten-----Blz. 25 t/m 33

4.3 Resultaten Intern Begeleiders-----Blz. 34 t/m 39

4.4 Resultaten ouders/verzorgers-----Blz. 40/41

Hoofdstuk 5: Conclusies, professionele ontwikkeling, aanbeveling en discussie

5.1. Inleiding-----Blz. 42

5.2 Conclusies uit het praktijkonderzoek-----Blz. 42 t/m 44

5.3 Eigen professionele ontwikkeling-----	Blz. 45
5.4 Aanbevelingen met betrekking tot de praktijk-----	Blz. 46
5.5 Verdere discussie-----	Blz. 47 t/m 49

Hoofdstuk 6: Ondernemingsplan

6.1 Inleiding-----	Blz. 50
Ondernemingsplan-----	Blz. 51 t/m 75
Literatuuropgave-----	Blz. 76/77

Samenvatting:

Voordat ik begon met mijn Master SEN (Special Educational Needs) was ik net afgestudeerd aan de Pabo in Arnhem. Ik was een beginnend leerkracht en zo voelde ik mij ook. Ik heb meerdere momenten tijdens de Pabo gehad dat ik twijfelde aan mijn opleiding en vooral het beroep wat je na je studie gaat uitoefenen. Ik heb veel stages gelopen in verschillende groepen en veel ervaringen opgedaan. Vanaf het begin van de Pabo was ik al geïnteresseerd in de leerlingen die net niet goed mee konden komen met de rest.

En dan bedoelde ik niet zo zeer op cognitief gebied maar juist meer op sociaal-emotioneel gebied. Dat is de rede waarom ik tijdens mijn vierjarige opleiding stage heb gelopen in het speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs cluster 3 en in het Emma Kinderziekenhuis.

Ik wilde juist die leerlingen helpen die meer begeleiding nodig hadden.

Ik wilde hen helpen om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Dat is de reden waarom ik niet voor de klas wilde maar voor de Master SEN, richting gedragsspecialist heb gekozen. Ik wilde mij meer specialiseren in het gedrag van kinderen/leerlingen.

Vanaf het begin van dit jaar spookte er al ideeën om een eigen praktijk te starten door mijn hoofd. Samen met een vriendin genaamd Iris Tolman willen wij een praktijk beginnen in het begeleiden van leerlingen in hun cognitieve ontwikkeling en in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Omdat ik de Master SEN volg ga ik mij richten op de leerlingen die risicovol gedrag laten zien. Voordat ik begon met het maken van mijn meesterstuk was dit alleen nog maar een idee, een plan wat tijdens een borrelavond naar voren kwam.

Nu aan het eind van dit jaar en aan het eind van mijn meesterstuk weet ik waar ik het over heb.

In Hoofdstuk één van mijn scriptie komt mijn algemene idee aan de orde, hierin komen mijn hoofd en deelvragen naar voren. Mijn hoofdvraag is: *In hoeverre is er vraag bij leerkrachten, Intern begeleiders en ouders naar extra ondersteuning en begeleiding voor leerlingen met gedragskwesties?*

Als ik antwoord op deze hoofdvraag heb gekregen wil ik de volgende deelvraag beantwoorden: *Hoe zet ik een eigen praktijk op?*

Doormiddel van het bestuderen van theorieën en het bestuderen van de praktijk in hoofdstuk twee heb ik een onderzoek gedaan naar begeleiding in het onderwijs voor leerlingen die risicovol gedrag laten zien. Leerkrachten en Intern begeleiders heb ik gevraagd naar hoe de begeleiding van leerlingen die risicovol gedrag laten zien op dit moment is. Ook heb ik gevraagd in hoeverre zij extra ondersteuning en begeleiding

zouden willen hebben voor leerlingen met gedragskwesties.

In Hoofdstuk drie heb ik een plan van aanpak gemaakt. Ik heb onderzoeksmethodes beschreven en ook de manier hoe ik de resultaten zou gaan uitwerken. In mijn onderzoek wilde ik weten in hoeverre er vraag is naar extra begeleiding voor leerlingen die risicovol gedrag laten zien, dit heb ik gedaan aan de hand van een online enquête in Hoofdstuk vier. Ook staan in Hoofdstuk vier de resultaten die ik heb uitgewerkt in grafieken zodat ik een goed beeld heb van de vraag vanuit het werkveld. Er zijn bijzondere en leuke resultaten naar voren gekomen tijdens mijn onderzoek. Zo geeft 94% van de 33 ondervraagden leerkrachten aan dat de leerlingen die risicovol gedrag laten zien baat zouden hebben bij extra begeleiding. Ook geeft 84,9% van de ondervraagden leerkrachten aan zelf extra begeleiding te willen in hoe je op de beste manier leerlingen met risicovol gedrag kan begeleiden. Zowel leerkrachten als de Intern Begeleiders zien de begeleiding van deze leerlingen het liefst binnen de school.

In Hoofdstuk vijf heb ik de conclusies, reflectie en discussie beschreven.

Voorwoord:

Vanwege de invoering van passend onderwijs in 2011 voelde ik mij als net afgestudeerde leerkracht niet bekwaam genoeg om direct voor de klas te staan. Daarom ben ik de Master opleiding gedragsspecialist aan Fontys OSO begonnen. Tijdens de opleiding heb ik stage gelopen in het speciaal onderwijs. Steeds meer begonnen de plannen van passend/inclusief onderwijs mij tegen te staan. Dagelijks zie ik in de praktijk hoeveel begeleiding sommige leerlingen nodig hebben. Vanwege de bezuinigingen moeten er onderwijsassistenten vertrekken en dit gaat allemaal ten koste van de leerlingen en de groepsleerkracht. Bij passend onderwijs willen ze meer kinderen uit het sbo en so naar het regulier onderwijs halen. Ik denk dat dit niet haalbaar is voor de leerkrachten. Een groep met dertig leerlingen, waarvan er zeven extra aandacht en begeleiding nodig hebben is erg hard werken. Daarbij denk ik ook dat het ten koste zal gaan van de gemiddelde leerling of juist de leerlingen die naar boven uitschieten. Samen met een vriendin zijn wij onze gedachten gaan uitwisselen over het opzetten van een eigen bedrijf. We willen een combinatie maken van huiswerkbegeleiding en het begeleiden van kinderen die risicovol gedrag laten zien.

In mijn meesterstuk ga ik mij alleen richten op het begeleiden van kinderen met gedragskwesties.

Uiteraard zijn wij van mening dat we een geweldige dienst op de markt zetten. De vraag is nu of onze doelgroep er ook zo over denkt. Wij willen onze dienst afstemmen op de wensen en behoeften van onze doelgroep. Om te weten of het ondernemingsplan kans van slagen heeft heb ik een marktonderzoek gedaan.

De gegevens van het marktonderzoek heb ik bewerkt in grafieken. De hieruit voortvloeiende grafieken komen in mijn meesterstuk aan de orde. De uitkomsten van de gegevens geven aan wat de wensen en behoeften van onze doelgroep zijn. Van hieruit ben ik verder gaan werken aan het ondernemingsplan.

Voordat ik verder ga wil dhr. Van Meersbergen bedanken voor de goede begeleiding gedurende het laatste half jaar waarin ik bezig ben geweest om een goed meesterstuk te leveren. De intensieve en positieve begeleiding heb ik als zeer prettig ervaren. Daarnaast wil ook mijn studiegroepje bedanken voor de positieve feedback zodat ik uiteindelijk trots mijn meesterstuk kan presenteren.

Hoofdstuk 1 Algemeen idee

1.1 Inleiding

Tijdens mijn Master Special Educational Needs opleiding heb ik een half jaar stage gelopen in het Speciaal Onderwijs en ik heb een half jaar als Intern Begeleider meegelopen in het regulier onderwijs.

Tijdens deze stages is het mij opgevallen dat er veel zorgleerlingen in één klas zitten waar te weinig begeleiding voor vrij gemaakt kan worden. Niets ten nadele van de leerkracht integendeel, ik weet uit ervaring dat je nauwelijks de tijd en de ruimte hebt om alle kinderen de juiste begeleiding te geven. Tijdens beide stages komen de bezuinigingen ook duidelijk naar voren. In het SBO moeten de laatst gekomen onderwijsassistentes eruit en in het regulier onderwijs vervalt de functie van de Intern Begeleider. De komende discussie over de invoering van Passend Onderwijs en de verwachting dat door de vele bezuinigingen leerlingen steeds minder de begeleiding krijgen die zij nodig hebben. Door deze veranderingen binnen het onderwijs probeer ik doormiddel van een mijn eigen bedrijf in te spelen op de behoefte van de leerling/het kind.

1.2 Huidige situatie waaruit het onderwerp is ontstaan

Het kabinet wil een systeem dat leerlingen zoveel mogelijk in het reguliere stelsel houdt met onderwijs- en zorgaanbod dichtbij huis waarbij niet alle kinderen met een relatief lichte hulpvraag in speciaal geïndiceerde voorzieningen terechtkomen.

(Dijkssma, staatssecretaris van Onderwijs in het kabinet Balkenende IV, In de notitie heroverweging Passend Onderwijs, 2009) in Speciaal in het kader van gedrag.

Passend onderwijs is daarin een groots project en een ontwikkelingsfase in onderwijsland na 'Weer samen naar school', dat startte in 1990.

Het product leerling-gebonden budget, beter bekend als de rugzak, verdwijnt per één augustus 2013. Ongeveer 75 procent van dat geld gaat vanaf dan naar de samenwerkingsverbanden die zelf de hulp aan voormalige cluster 3- en cluster 4-kinderen moeten organiseren. Verwijzingen vinden zoveel mogelijk plaats binnen het samenwerkingsverband, dus op reguliere basisscholen of scholen voor speciaal basisonderwijs.

(Rodenhuis, 2011)

Naar aanleiding van het invoeren van passend onderwijs en de visie van inclusief onderwijs denk ik dat er veel vraag gaat komen naar extra begeleiding van kinderen die moeilijk gedrag laten zien in de klas. Ik denk dat daarom een nieuwe beroepsgroep in het basisonderwijs (intern of extern) aantreedt om leerkrachten/ouders en hun kinderen in hun ontwikkeling worden ondersteund door gedragsproblemen, bij te staan.

Een conclusie uit het rapport van de Evaluatie Commissie Passend Onderwijs (ECPO) geschreven door Van der Meer, gelezen in (Rodenhuis 2011) is dat de leerkrachten zorgleerlingen ervaren als een extra belasting en daarnaast geven ze aan dat ze vaardigheden missen. Ik denk dat door een gedragsspecialist zorg uit de handen van de leerkracht genomen kan worden zodat hij of zij zich meer bezig kan houden met de cognitieve vakken en de gemiddelde leerling zodat deze doelgroep niet buiten de boot valt. Daarnaast denk ik dat het voor bepaalde leerlingen van belang is dat zij extra hulp en begeleiding krijgen zodat zij zich beter kunnen ontwikkelen.

Ontwikkelen is de eerste levensbehoefte van een kind!

1.3 De verlegenheidsituatie

De zorg voor leerlingen met problemen in het onderwijs heeft zich in nog geen halve eeuw ontwikkeld van een beperkt en overzichtelijk aantal scholen tot een uitgebreid, complex en kostbaar systeem van elkaar deels overlappende voorzieningen voor kinderen met qua aard en ernst sterk uiteenlopende problemen.

Schema 1

Deelname zorgleerlingen aan zorgvoorzieningen in het basisonderwijs, absoluut (afgerond op duizendtallen en procentueel. Bron: OCW (interne ambtelijke rapportage) en CBS (Jaarboek onderwijs in cijfers 2007) in over de grenzen van de leerkracht.

	Speciaal basisonderwijs	Speciaal onderwijs	Rugzak	Totaal zorgll (bao) *
1995	58.000 3,9%	24.000 1,5%	--	5,4%
2000	52.000 3,2%	30.000 1,9%	--	5,1%
2003	51.000 3,1%	33.000 2,1%	9000 0,5%	5,7%
2005	48.000 3,0%	35.000 2,1%	13.000 0,8%	5,8%
2007	45.000 2,8%	36.000 2,2%	21.000 1,3%	6,1%
2009	43.000 2,7%	34.000 2,1%	22.000 1,4%	5,9%
2010	43.000	34.000	22.000	5,9%

	2,7%	2,1%	1,4%	
--	------	------	------	--

* Omdat er leerlingen zijn die in twee voorzieningen zitten (speciaal basisonderwijs en een rugzak) is het totale percentage zorgleerlingen lager dan de optelsom van speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs en rugzak.

De complexiteit en de kosten van dit alsmaar groter wordende systeem hebben er toe geleid dat de overheid vanaf het begin van deze eeuw hard op zoek is naar andere manieren die tot een eenvoudiger en qua kosten beter beheersbaar systeem leiden. Het beleid dat daaruit voortvloeit wordt sinds 2005 'Passend Onderwijs' genoemd. Passend onderwijs betekent niet alleen dat de onderwijszorg voor leerlingen met problemen doeltreffender en transparanter wordt. Het beleid wil ook bevorderen dat minder kinderen vanuit het regulier onderwijs naar speciale voorzieningen worden verwezen. Het besef dat leerkrachten daarbij de belangrijkste rol hebben is in de loop der tijd alleen maar verder toegenomen. Dit betekent dat de leerkrachten ook passende scholing moeten krijgen en ondersteunende voorzieningen nodig hebben om dit te kunnen gaan doen. Op dit moment is dit nog niet aanwezig en daarom zien veel leerkrachten dit plan dan ook niet rooskleurig in.

(Van der Meer, 2011).

In de toekomst wil ik graag een eigen bedrijf opzetten in het begeleiden van kinderen die risicovol gedrag laten zien. Zelf denk ik dat er veel vraag naar gaat komen in verband met de ontwikkelingen binnen het passend onderwijs. Doordat er meer zorgleerlingen in het regulier onderwijs gaan komen denk ik dat het voor de leerkrachten te zwaar wordt om ook nog deze kinderen op de juiste manier te begeleiden. Daarnaast zijn de meeste leerkrachten niet juist opgeleidt om deze kinderen te begeleiden en hulp te bieden. (Van der Meer, 2011).

Uit bovenstaande artikelen kan ik al wel het één en ander opmaken maar toch wil ik voordat ik een bedrijf start goed weten in hoeverre er vraag is naar extra begeleiding voor deze kinderen en/of leerkrachten en hoe ze deze extra begeleiding graag zouden willen zien. Dat is de reden waarom ik een marktonderzoek wil gaan doen. Ik wil er voor zorgen dat mijn onderzoek representatief is, betrouwbaar, en nauwkeurig is. Ik probeer alle partijen die betrokken zijn bij het begeleiden van kinderen erbij te betrekken om zo het onderwerp van alle kanten te belichten.

Doormiddel van deskresearch, kwalitatief onderzoek en kwantitatief onderzoek wil ik onderzoeken in hoeverre ouders/scholen met een zorgvraag zitten richting gedragskwesties van hun kind/leerling.

1.4 Onderzoeksvraag met één deelvraag.

Doormiddel van een marktonderzoek weet ik in hoeverre er vraag is naar extra ondersteuning en begeleiding voor kinderen met gedragskwesties.

Mijn onderzoeksvraag is:

In hoeverre is er vraag bij leerkrachten, Intern begeleiders en ouders naar extra ondersteuning en begeleiding voor leerlingen met gedragskwesties?

Als ik antwoord heb op mijn hoofdvraag kan ik mijn deelvraag beantwoorden. Deze beantwoord ik door het maken van een businessplan.

Hoe zet ik een eigen praktijk op?

Ik stel een businessplan op met een sterkte-zwakteanalyse van de markt. Ik wil inzicht krijgen in de concrete vragen rond gedragskwesties. Hierna maak ik een plan voor inhoud en start van een eigen praktijk.

Hoofdstuk 2: Verkenning van de theorie en van de praktijk

2.1 Inleiding

In hoofdstuk één kwam mijn algemeen idee aan de orde. In hoofdstuk twee onderzoek ik de theorie en de praktijk. In de theorie ga ik voor kijken naar hoe je goed onderzoek doet. Bij de verkenning van de praktijk ga ik zoeken naar cijfers en andere praktijken die dezelfde soort dienst verlenen als ik wil gaan doen.

2.2 Theoretische verkenning

Aan de hand van een marktonderzoek wil ik erachter komen of er vraag is naar extra begeleiding voor kinderen die risicovol gedrag laten zien. Bij de ontwikkeling van een nieuwe dienst is het van essentieel belang hoe groot de kans op succes is.

Marktonderzoek is de manier om marketingkansen op te sporen.

Wat is een marktonderzoek?

Marktonderzoek is het systematisch verzamelen en analyseren van gegevens die van belang zijn voor het vaststellen en oplossen van marketingproblemen.

Met een marktonderzoek breng je in kaart wie je concurrenten zijn, welke vergelijkbare producten/diensten al op de markt zijn, wat de prijs en productverschillen zijn, welke ontwikkelingen er zijn en welke behoefte potentiële klanten hebben.

Voordat je een marktonderzoek gaat doen moet je een keuze maken of je diepgaande informatie wil of juist harde cijfers.

Voor diepgaande informatie doe je een kwalitatief onderzoek, hierbij stel je face to face vragen aan een kleine groep mensen. Deze vragen stel je zelf om zo om verduidelijking te kunnen vragen als iets niet duidelijk is. Als je harde cijfers wil kun je het best een kwantitatief onderzoek doen. Hiermee kun je een grote groep mensen ondervragen en daardoor nauwkeurige gegevens achterhalen die representatief zijn voor je hele doelgroep. De vragenlijst en de antwoordmogelijkheden staan vast. De resultaten kun je weergeven in grafieken, percentages en tabellen.

(www.ondernemersinbusiness.nl gevonden op 18-01-12)

Zelf wil ik deze twee vormen combineren. Ik wil ouders van leerlingen, leerkrachten en Intern Begeleiders benaderen via een enquête. Ik heb gekozen voor kwalitatief onderzoek omdat ik op deze manier meerdere mensen kan benaderen en achteraf duidelijk de

resultaten kan weergeven in diagrammen en grafieken. Daarnaast wil ik kwantitatief onderzoek gaan doen omdat ik ook bestaande bedrijven wil benaderen. Bij hen wil ik meer te weten komen. Ik wil hen telefonisch benaderen.

Er bestaan verschillende onderzoeksvormen:

Men kan de doelgroep online de enquête laten invullen. Of men kan een schriftelijke vragenlijst maken en telefonisch een enquête afnemen. Ook bestaat er de mogelijkheid tot het houden van een persoonlijk interview of een groepsessie. Bij een persoonlijk interview is het van belang dat men open vragen stelt, goed luistert en de tijd neemt voor het gesprek. Een groepsessie is een uitgebreide vorm van een persoonlijk interview. Hierin kan men meer discussie en interactie onderling krijgen.

Wanneer men een onderzoek doet is het belangrijk dat het betrouwbaar, representatief en nauwkeurig gebeurt.

Betrouwbaarheid heeft betrekking op de consequentie en nauwkeurigheid van metingen. Een onderzoek waarbij een steekproef wordt genomen geeft een afwijking ten opzichte van de werkelijkheid. Dit is de nauwkeurigheidsmarge. Een onderzoek is representatief als de mate waarin de samenstelling van de steekproef een getrouwe afspiegeling is van de samenstelling van de doelgroep.

(www.vertenonderzoek.nl, gevonden op 18-01-12).

Probleem en doelstelling

Omdat ik wil weten in hoeverre er vraag is naar extra begeleiding voor kinderen die risicovol gedrag laten zien ga ik een survey- onderzoek doen. Een survey- onderzoek doe je als de aanleiding een vraag is naar het potentieel van een nieuw product of dienst. Dan wil je weten wat de doelgroep is van je nieuwe dienst of product.

Onderzoeksplan

Bij een onderzoeksplan ga je eerst informatie verzamelen. Het is belangrijk om eerste secundaire informatie te verzamelen. Ik ga deskresearch doen. Secundaire informatie is informatie die al bestaat omdat deze is verzameld voor een ander doel. Het voordeel van secundaire informatie is dat er gelijk in gezocht kan worden. Ook is het goedkoop. Daarnaast is het in het verkennend stadium van je onderzoeksplan heel handig omdat je veel informatie kunt inwinnen over het onderwerp. Hieronder in de praktijkverkenning beschrijf ik wat ik voor informatie gevonden heb. Welke bedrijven er al bestaan en op

welke manier zij onderzoek gedaan hebben.

Onderzoeksopzet:

Wat is mijn doelgroep?

Het bepalen van de doelgroep wordt ook wel segmenteren genoemd. Het is belangrijk om te weten op welke doelgroep je wil richten. De doelgroep waar ik mij op wil richten zijn, leerkrachten/intern begeleiders, ouders/verzorgers. Ik weet nog niet goed of er meer vraag gaat zijn naar externe begeleiding of interne begeleiding (binnen de school) Ik moet ervoor zorgen dat ik mijn vragen zo stel dat ik hier meer inzicht in ga krijgen.

Ik wil zowel kwalitatieve als kwantitatieve onderzoeken gaan doen. Ik wil proberen om het onderwerp van alle kanten te belichten en dus ook iedereen erbij te betrekken die er iets mee van doen heeft. Ik wil verschillende bedrijven benaderen die al iets soortgelijks hebben opgestart (kwalitatief) Daarnaast wil ik leerkrachten/Intern begeleiders en Ambulant begeleiders en ouders van leerlingen benaderen met een enquête.(kwantitatief)

Ik hoop dat ik veel respons krijg. Deze resultaten wil ik verwerken in het SPSS programma. Ik heb hier eerder meegewerkt tijdens mijn Pabo opleiding. Ik hoop dat ik goede diagrammen en grafieken kan maken waarin ik duidelijk kan laten zien wat de behoefte is van mijn doelgroep.

2.3 Praktijk verkenning

Op de website van het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) staan de resultaten van een onderzoek naar problemen van kinderen volgens leerkrachten en het percentage van kinderen met gedragsproblemen volgens ouders in 2005. Hier heb ik grafieken gevonden die aangeven wat de problemen van kinderen zijn volgens beroepskrachten en ouders.

In 2005 heeft volgens jeugdartsen en -verpleegkundigen, 11 tot 28 procent van de kinderen psychosociale problemen, afhankelijk van leeftijd en geslacht.

Psychosociale problemen betreffen zowel internaliserende als externaliserende problemen. Volgens hen heeft 11 procent van de baby's van 14 maanden, 13 procent van de 3-jarigen, 28 procent van de 5- tot 6-jarigen en 21 procent van de 8- tot 12-jarigen psychosociale problemen. Bij 1 tot 3 procent van de kinderen is volgens jeugdgezondheidsmedewerkers sprake van zware psychosociale problemen waarbij ondersteuning of professionele hulp nodig is.

In de grafiek is te zien hoeveel van de kinderen met psychosociale problemen gedragsproblemen vertonen. Binnen de groep kinderen met psychosociale problemen heeft 13 tot 52 procent te maken met externaliserende problemen zoals woedeaanvallen, driftbuien, agressief en stoer of brutaal gedrag. Gedragsproblemen komen het meest voor bij jongens van 3 jaar.

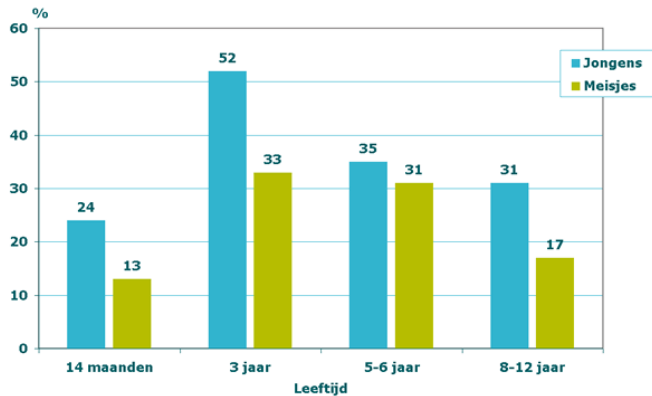
[Peiling Jeugd en Gezondheid \(PJG\) / 0- tot 12-jarigen onderzoek](#)

www.nji.nl, gevonden op 9-05-2012

Schema 2

Problemen van kinderen volgens beroepskrachten (2005)

Bron: www.nji.nl, gevonden op 9-05-12

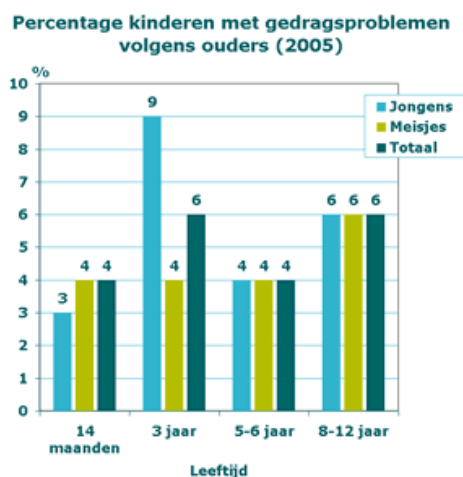
Van de ouders van kinderen van 0 tot 12 jaar zegt 3 tot 9 procent dat hun kind gedragsproblemen heeft. Bij jongens van 3 jaar zien ouders het meest vaak gedragsproblemen (Peiling Jeugd en Gezondheid). Circa 13 procent van de scholieren van 11 tot 17 jaar heeft gedragsproblemen. Jongens hebben met circa 18 procent beduidend vaker gedragsproblemen dan meisjes. Van de meisjes zegt ruim 8 procent hiervan last te hebben (HBSC 2009).

Gedragsproblemen kunnen op veel verschillende manieren tot uiting komen. De beschikbare cijfers over gedragsproblemen zijn moeilijk onderling te vergelijken omdat de cijfers afhangen van de gekozen onderzoeksmethode en het onderzochte probleemgedrag.

Schema 3

Percentage kinderen met gedragsproblemen volgens ouders (2005)

Bron: www.nji.nl, gevonden op 9-05-12

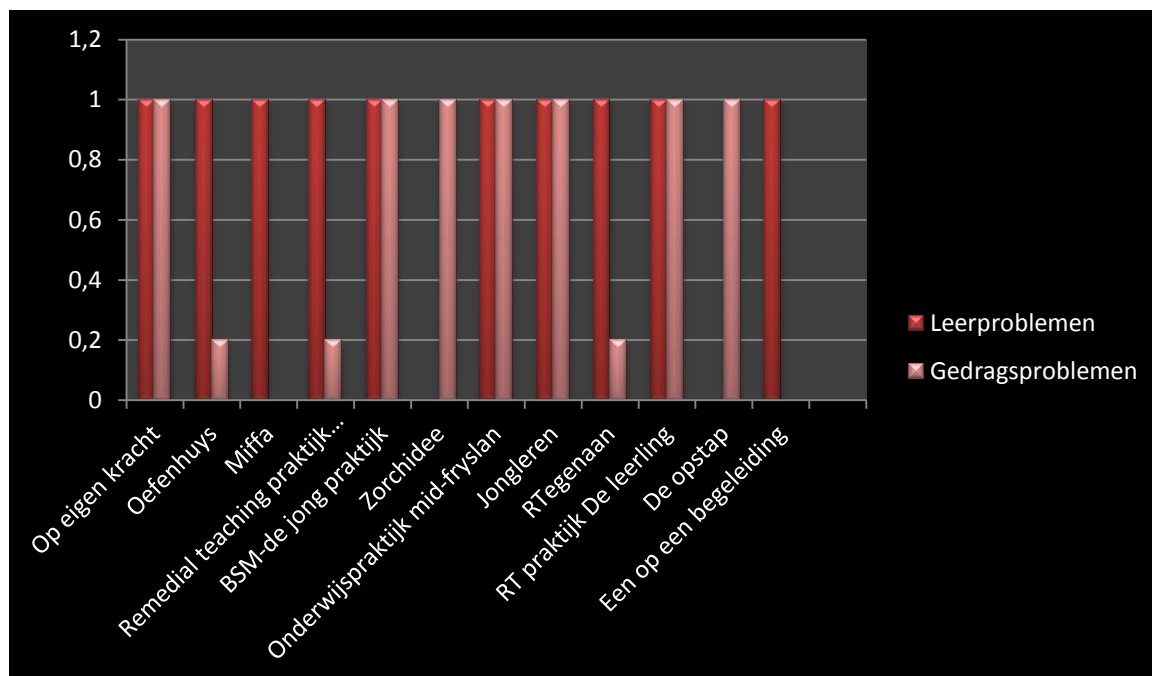

Op internet heb ik gezocht naar verschillende bedrijven die dezelfde soort dienst verlenen als dat ik wil gaan doen. Na aanleiding van de praktijkverkenning word mij duidelijk dat er voornamelijk twee soorten bedrijven zijn. Er zijn heel veel Remedial Teaching bedrijven op de markt, deze bieden soms ook begeleiding aan rondom gedragskwesties. Daarnaast zijn er bedrijven die zich bezig houden met het gedrag van kinderen maar dit zijn vaak grotere bedrijven/instanties waarbij psychologen en orthopedagogen bij aanwezig zijn. Ik richt mij op de kleinere bedrijven en ik bekijk in welke mate zij zorg/begeleiding bieden aan kinderen die risicovol gedrag laten zien.

Hieronder laat ik doormiddel van een grafiek zien in welke mate praktijken wel of niet begeleiding bieden aan kinderen die risicovol gedrag laten zien.

Schema 4

Praktijken die begeleiding geven aan leer of gedragproblemen.

In deze grafiek komt naar voren dat veel remedial teaching praktijken zowel leer -als gedragsproblemen begeleiden. Als ik op de sites van deze bedrijven/praktijken kijk valt mij wel op dat ze voornamelijk kinderen met leerproblemen begeleiden en maar een klein

onderdeel gedragsproblemen. Vaak bieden ze begeleiding aan in: Werkhouding/motivatie, concentratie, faalangst, hoogbegaafdheid en positief denken.

Een aantal bedrijven richten zich wel op andere gedragskwesties, zoals: ADHD/ADD, ASS, Syndroom van Down en sociaal emotionele problemen.

Op de site van de Kamer van Koophandel heb ik gekeken bij de branchewijzer.

www.kvk.nl gevonden op 09-02-12.

Hier kan men zien hoe het er in de branche voorstaat. Wat duidelijk naar voren komt is dat studiebegeleiding erg veel ondernemingen telt. Daarentegen de ambulante jeugdzorg niet. Omdat ik mij voornamelijk op het gedrag wil richten denk ik dat ik meer moet kijken bij de ambulante jeugdzorg.

Onderstaande gegevens heb ik in een grafiek weergegeven om zo een duidelijker beeld te krijgen van het aantal ondernemingen in Nederland.

Schema 5

Aantal ondernemingen in studiebegeleiding en jeugdzorg ambulant.

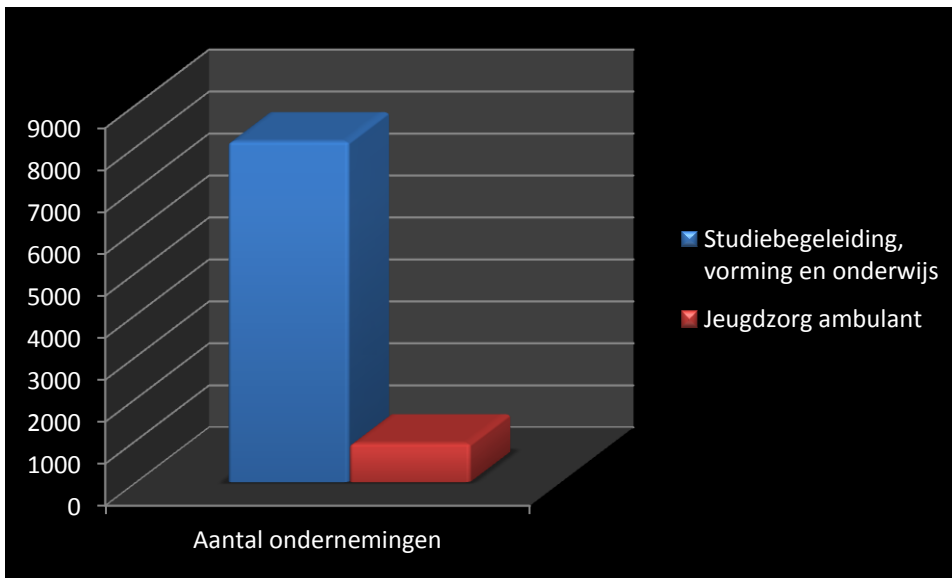
Bron: www.kvk.nl gevonden op 09-02-12

Branche: Studiebegeleiding, vorming en onderwijs. Cijfers (bron: handelsregister) Aantal ondernemingen: 8118 Starters 118 Stoppers 38 Ontwikkeling +3	Branche: Jeugdzorg ambulant Deze branche omvat ambulante jeugdzorg. Cijfers (bron: handelsregister) Aantal ondernemingen: 923 Starters: 11 Stoppers: 6 Ontwikkeling: +5
---	--

Schema 6

Aantal ondernemingen in studiebegeleiding en jeugdzorg ambulant.

Bron: www.kvk.nl gevonden op 09-02-12

In Rodenhuis (2011) staan de resultaten van de interviewmethode. Dit is een manier om vast te stellen wat de belangrijkste taken en verantwoordelijkheden van een bepaalde functie zijn. Onderdeel van de interviews was de vraag: 'welke competenties vind je dat een gedragsspecialist moet hebben?' De uitkomsten van deze interviews laten zien dat de gedragsspecialist vooral moet coachen en begeleiden. Daarnaast zien de geïnterviewden de gedragsspecialist als een bron van kennis.

Van de werkzaamheden en bevoegdheden van de gedragsspecialist hangt een groot deel aan communicatief vaardig zijn.

In alle gevallen wordt gedragsverandering van het kind zodat er een gezonde ontwikkeling mogelijk is, speerpunt bij de resultaatgebieden genoemd.

(Rodenhuis, 2011).

In Van der Meer staan de resultaten van zijn onderzoek. Van der Meer is een journalist en heeft gebruik gemaakt van een niet veel gebruikte manier van onderzoek, namelijk van een journalistieke verkenning. Deze journalist is door de ECPO gevraagd om een rapportage te maken over hoe scholen over passend onderwijs denken en hoe ze zich hierop voorbereiden.

Ook vertellen de deskundige in het onderzoek over hoe scholen omgaan met "zorgleerlingen".

Vanaf 2013 zijn de samenwerkingsverbanden vrij om nieuwe tussen voorzieningen te creëren, zoals nieuwe vormen van ambulante begeleiding. Hier wordt aangegeven dat samenwerkingsverbanden eventueel gebruik kunnen maken van een gedragsspecialist.

Van der Meer interviewt een school in Amersfoort. Deze school benoemt dat de echte zorgenkindjes niet de leerlingen met leerproblemen zijn maar met gedragsproblemen.

Koot aangehaald in Van der Meer (2011): "Onderzoek laat zien dat leerkrachten het omgaan met verschillen als grootste probleem ervaren en meer specifiek met kinderen met gedragsproblemen. Slechthorendheid, slechtziendheid en andere handicaps zijn zichtbaar en begrijpbaar en vergen 'technische' aanpassing, een specifieke lesmethode of lift of ringleiding. Gedragsproblemen zijn onvoorspelbaar, die gaan over interactie, dus ook over het gedrag van de leerkracht.

(Van der Meer, 2011).

Van der Meer heeft een aantal belangrijke punten als samenvatting genoteerd om te laten zien hoe scholen op dit moment tegen Passend Onderwijs aankijken.

- Leerkrachten overzien niet wat passend onderwijs voor hun dagelijkse lespraktijk gaat betekenen. Ze vrezen taakverzwaring.
- De huidige lespraktijk is voor leerkrachten de grens van wat kan, of al over de grens. De aangrijpingspunten voor het verleggen van die grens zitten in factoren als klassengrootte, aantal zorgleerlingen, ondersteuning, tijdsdruk, prestatiedruk, vaardigheden, succeservaringen, voorbeelden van alternatieven.

2.4 Concretisering

In de theorie komt voornamelijk naar voren hoe een ondernemingsplan gemaakt moet worden. Op een rijtje staan de verschillende vormen van enquêteren en waar je op moet letten als je een enquête opstelt. Daarnaast heb ik research gedaan naar de verschillende bedrijven die een zelfde soort dienst aanbieden als ik van plan ben. Het valt mij op dat er veel bedrijven zijn die remedial teaching aanbieden. Sommige van deze bedrijven richten zich naast de leerkwesties ook op sociaal-emotionele kwesties. Bij de sociaal-emotionele ontwikkeling denkt men vooral aan faalangst, positief zelfbeeld, -zelfvertrouwen, zelfwaardering en positief denken. Ik heb weinig praktijken kunnen vinden die kinderen met gedragskwesties begeleiden. Mocht er ook veel vraag zijn vanuit het werkveld dan denk ik zeker dat mijn praktijk kans van slagen heeft.

Op de website van De Kamer van Koophandel heb ik de branchewijzer ingevuld. Hier krijg je een duidelijk beeld van hoe de branche er momenteel uitziet. Het valt op dat er veel studiebegeleiding praktijken zijn en een stuk minder ambulante jeugdbegeleiding (gedragskwesties).

Hoofdstuk 3: Plan van aanpak

3.1 Inleiding

In hoofdstuk twee heb ik de theorie en de praktijk bestudeerd. In hoofdstuk drie laat ik zien hoe ik mijn onderzoek wil gaan aanpakken. Hier staat wat mijn doelen zijn, wie mijn onderzoeksgroep is en welke onderzoeksmethode ik wil gaan gebruiken.

3.2 Analyse

Vanwege de nieuwe wet die per 1 augustus 2013 ingaat "Passend Onderwijs" denk ik dat kinderen meer begeleiding nodig gaan hebben dan dat scholen kunnen bieden. Daarom wil ik een eigen bedrijf beginnen in het begeleiden van kinderen die risicovol gedrag laten zien. Doormiddel van een praktijkonderzoek ga ik kijken naar de vraag vanuit het werkveld. Ik wil mijn diensten aanpassen aan de wensen en behoeften van mijn doelgroep.

3.3 Doelen

Het starten van een eigen bedrijf, gericht op het begeleiden van kinderen die risicovol gedrag laten zien. Samen met Iris Tolman wil ik een eigen bedrijf opstarten. We willen een combinatie maken van huiswerkbegeleiding en begeleiding op het gebied van gedrag. Ik neem de begeleiding met betrekking tot gedrag op mij. Daar ga ik mij in mijn meesterstuk ook op richten. Ik voer het marktonderzoek individueel uit en ook het ondernemingsplan maak ik zelf.

Mijn meesterstuk bestaat uit een marktonderzoek, gericht op de vraag vanuit het werkveld. Daarnaast maak ik een ondernemingsplan voor mijn eigen bedrijf.

3.4 De onderzoeksgroep

Ik wil Intern Begeleiders, leerkrachten en ouders/verzorgers een vragenlijst voorleggen. Ik heb bewust gekozen voor deze doelgroepen omdat zij een goede vertegenwoordiging van het werkveld onderwijs zijn. Bovendien kan ik deze doelgroep bereiken en ik denk dat zij voldoende ervaring en kennis hebben om mij verder te helpen met mijn onderzoek en beter zicht te krijgen op mijn toekomstig werkterrein.

3.5 De onderzoeksmethodes

Ik ga een survey-onderzoek doen. Survey onderzoek is gericht op de vraag hoe mensen ergens over denken, wat ze ergens van vinden, hoe ze handelen en wanneer ze wat doen. Survey-onderzoek gaat meestal ook na of subgroepen in de onderzochte groep verschillen met betrekking tot het onderzochte thema.

Meestal verloopt een survey onderzoek als volgt: de onderzoeker wil weten hoe een bepaalde populatie over een onderwerp denkt. De onderzoeker ontwikkelt een vragenlijst over het onderwerp. Deze vragenlijst legt hij voor aan alle leerlingen van de school, of aan een willekeurige steekproef als te weinig mankracht is voor de verwerking van de vragenlijsten.

Ik ga drie verschillende soorten vragenlijsten opstellen. Ik doe bewust drie verschillende omdat ik verschillende doelgroepen wil benaderen.

1. Vragenlijst voor de Intern Begeleider <http://www.thesistools.com/web/?id=249598>
2. Vragenlijst voor leerkrachten <http://www.thesistools.com/web/?id=249609>
3. Vragenlijst voor ouders/verzorgers <http://www.thesistools.com/web/?id=249635>

Omdat ik alleen de gegevens moet verwerken leg ik de vragenlijst voor aan een willekeurige steekproef mensen.

Dit is een kwalitatief onderzoek omdat ik meerdere mensen wil benaderen en veel te weten veel komen. Daarnaast wil ik ook een kwantitatief onderzoek opzetten. Dit ga ik doen doormiddel van telefonische interviews bij mensen die een soortgelijk bedrijf hebben. Dit is telefonisch efficiënter omdat je op deze manier kan doorvragen en dieper op bepaalde onderwerpen in kan gaan.

Hoofdstuk 4: Uitvoering en resultaten

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk laat ik zien wat de resultaten van mijn onderzoek zijn.

Doormiddel van een enquête heb ik 33 leerkrachten kunnen bereiken. Ik wilde te weten komen hoe zij de begeleiding rondom risicovol gedragende leerlingen ervaren.

Omdat ik mijn onderzoek zo betrouwbaar mogelijk wil maken heb ik gekozen om ook Intern begeleiders te benaderen. Doordat Intern Begeleiders erg betrokken zijn bij de zorg van hun leerlingen heb ik hen open vragen gesteld zodat ik veel te weten zou komen.

Dertien Intern begeleiders hebben de enquête ingevuld. De resultaten van de enquêtes heb ik in grafieken weergegeven. Ik ben in contact met de oudervereniging Balans omdat ik via deze vereniging ouders/verzorgers van kinderen die risicovol gedrag laten zien kan benaderen. Vanwege de professionele aanpak van deze vereniging is dit tot nu toe nog niet gelukt. Ik ben nog in contact of ik alsnog een publicatie op de site mag zetten zodat ouders/verzorgers mijn enquête kunnen invullen. Ik vind het belangrijk om ouders hier ook bij te betrekken omdat ik denk dat vanwege de bezuinigingen scholen lang niet altijd in staat zullen zijn om iemand in te huren om leerlingen die risicovol gedrag laten zien te begeleiden. Ik denk dat ouders/verzorgers daarentegen er wel extra geld en tijd in willen steken.

4.2 Resultaten leerkrachten

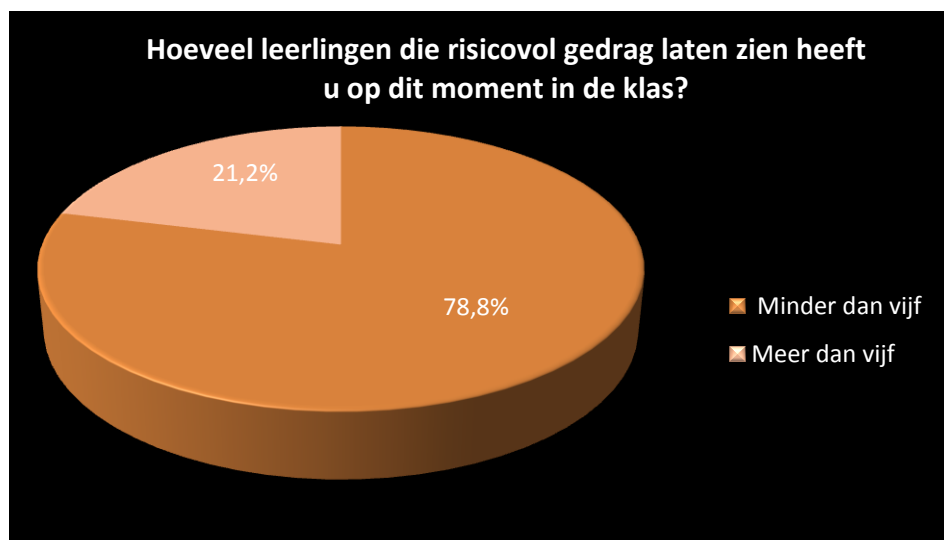
33 leerkrachten hebben mijn enquête ingevuld. Dit zijn 33 leerkrachten van verschillende scholen in en rondom Apeldoorn. Leerkrachten van verschillende groepen hebben de enquête ingevuld.

Omdat ik graag wil weten in hoeverre basisscholen, leerlingen op school hebben die risicovol gedrag laten zien heb ik onderstaande vraag gesteld.

Niet elke leerkracht van één school heeft de enquête ingevuld dus ik kan niet benoemen wat het percentage risicovol gedragende leerlingen is. Wel is in onderstaande grafiek duidelijk te zien 78,8% van de leerkrachten minder dan vijf leerlingen in de klas heeft die risicovol gedrag laten zien. Ik denk dat het percentage van het aantal leerlingen die risicovol gedrag laten zien fors gaat toenemen wanneer de wet op het passend onderwijs in augustus 2013 van start gaat.

Schema 7

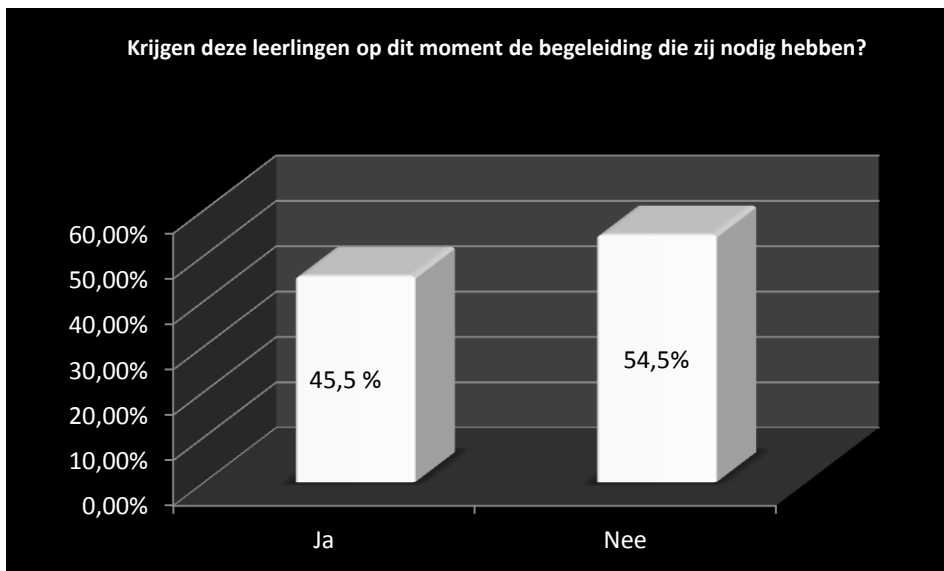
Percentage leerkrachten die leerlingen in de klas hebben die risicovol gedrag laten zien.

Door dit onderzoek wil ik erachter komen in hoeverre er vraag is naar begeleiding voor leerlingen die risicovol gedrag laten zien. Ik wil weten hoe leerkrachten denken over de begeleiding van deze leerlingen. Door deze vraag te stellen in de enquête zie ik dat van de 33 ondervraagden 54,5% vindt dat de leerlingen die risicovol gedrag laten zien niet de begeleiding krijgen die zij zouden moeten hebben. Dit laat zien dat er voor mij zeker kansen liggen om deze leerlingen te begeleiden. 45,5 % van de ondervraagden geeft aan dat de leerlingen wel de juiste begeleiding krijgen.

Schema 8

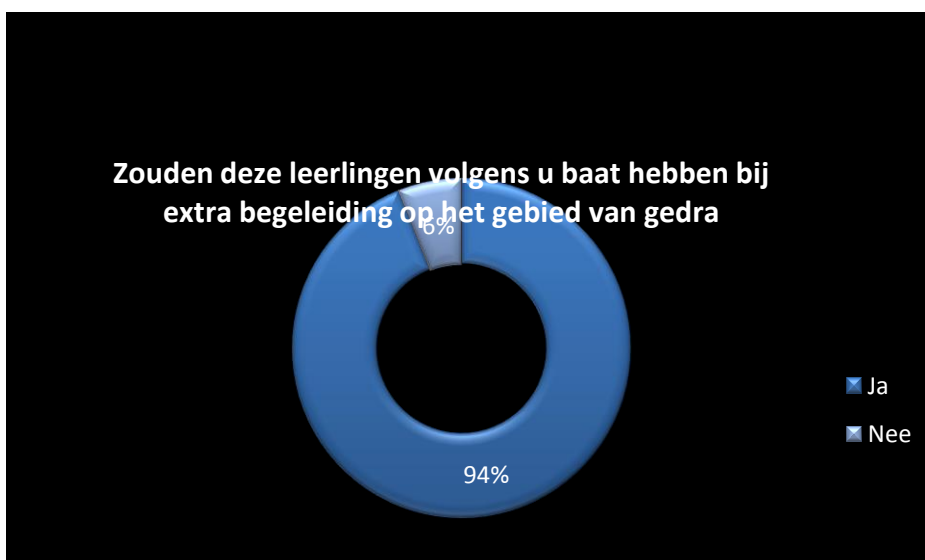
Percentage leerkrachten die zeggen dat de leerlingen de begeleiding krijgen die ze nodig hebben.

94% van de 33 ondervraagden leerkrachten geeft aan dat de leerlingen die risicovol gedrag laten zien baat hebben bij extra begeleiding. Leuk om te zien omdat dit aangeeft dat er zeker een markt is voor het begeleiden van deze leerlingen. Daarnaast denk ik dat dit steeds meer gaat toenemen vanwege de wet op het passend onderwijs. Ik denk dan ook dat er veel vraag gaat komen naar extra begeleiding op het gebied van gedrag.

Schema 9

Percentage van leerkrachten die denken dat hun leerlingen baat zouden hebben bij extra begeleiding op het gebied van gedrag.

Door mijn stagervaringen weet ik dat leerkrachten vaak met de handen in het haar zitten als het gaat om het begeleiden van leerlingen met gedragsproblemen. Voor leerlingen met leerproblemen zijn er vaak goede handleidingen en methodes om het probleem aan te pakken. Bij gedrag is dit helaas niet het geval. Ik heb daarom gemerkt in de praktijk dat leerkrachten vaak niet goed weten wat een goede manier is om leerlingen die risicovol gedrag laten zien te begeleiden. Ik denk dat er daarom een taak bij kan komen om leerkrachten in het basisonderwijs bij te staan in de begeleiding van leerlingen die in hun ontwikkeling worden ondermijnd door gedragsproblemen bij te staan.

In onderstaande grafiek is af te lezen dat 84,9% van de ondervraagden leerkrachten zelf extra begeleiding zou willen in hoe je op de beste manier leerlingen met risicovol gedrag kan begeleiden.

Schema 10

Percentage van leerkrachten die zelf extra begeleiding zou willen hebben over hoe je deze leerlingen op een juiste manier kunt begeleiden.

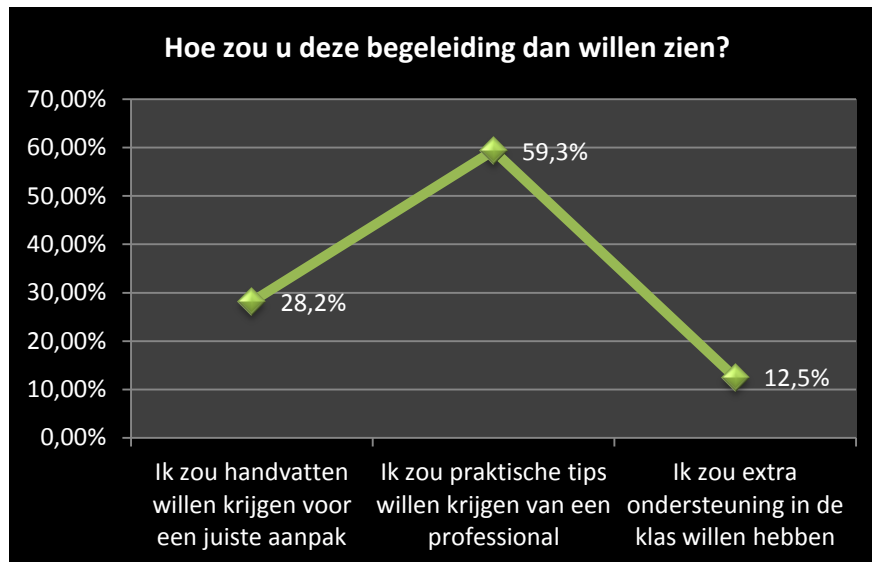
Omdat ik ook wil weten hoe deze leerkrachten de begeleiding dan zouden willen zien heb ik onderstaande vraag gesteld in de enquête.

Ik heb feedback gekregen van de ondervraagden dat antwoord één en twee bijna hetzelfde zijn. Toch valt het op dat er een duidelijk verschil zit in de resultaten. 28,2% zegt dat hij/zij handvatten wil hebben voor een juiste aanpak. Daarnaast zegt 59,3% dat hij/zij praktische tips zou willen van een professional en 12,5% van de ondervraagden wil extra ondersteuning in de klas. Omdat antwoord één en twee erg veel op elkaar lijken zou het interessant zijn om te onderzoeken wat ze precies verstaan onder handvatten en

praktische tips. Zelf denk ik dat de meerderheid gekozen heeft voor de praktische tips omdat ik daar het woord professional in gebruikt heb.

Schema 11

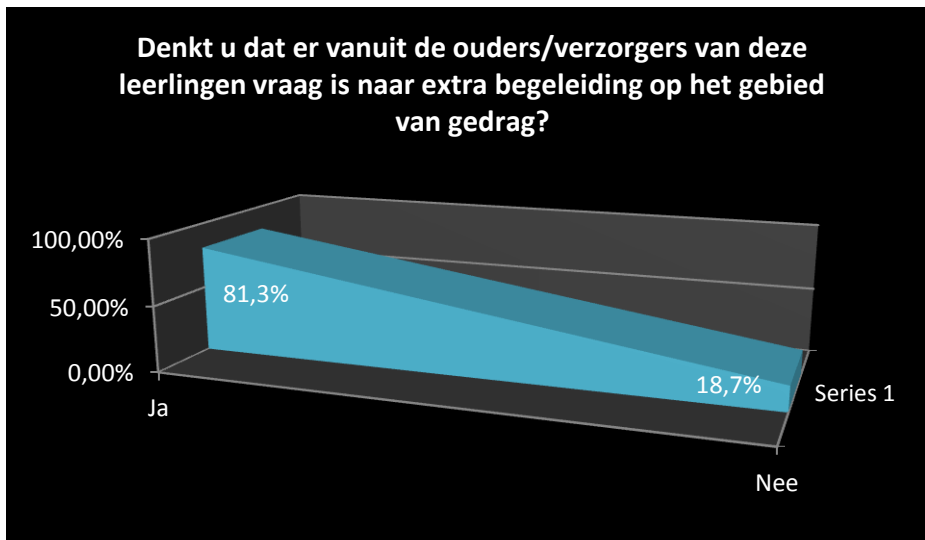
Percentage van leerkrachten hoe zij deze extra begeleiding zouden willen zien.

Omdat er steeds meer bezuinigingen plaatsvinden binnen scholen denk ik dat scholen niet snel extra geld willen uitgeven aan een gedragsspecialist. Dat is de rede waarom ik ook wil weten hoe ouders/verzorgers van leerlingen die risicovol gedrag laten zien hier over denken. Doordat het moeilijk is om ouders/verzorgers te benaderen wil ik deze vraag ook aan leerkrachten en Intern begeleiders stellen. Doordat zij veel in contact zijn met de ouders/verzorgers van leerlingen denk ik dat zij ook een beeld hebben van wat er speelt en of er vraag is vanuit de ouders/verzorgers van de leerlingen naar extra begeleiding voor hun kind dat risicovol gedrag laat zien. Onderstaande grafiek geeft weer dat 81,3% van de leerkrachten denkt dat er vraag is vanuit de ouders/verzorgers van leerlingen die risicovol gedrag laten zien naar extra begeleiding.

Schema 12

Percentage van leerkrachten die denken dat er vanuit de ouders/verzorgers van leerlingen die risicovol gedrag laten zien vraag is naar extra begeleiding.

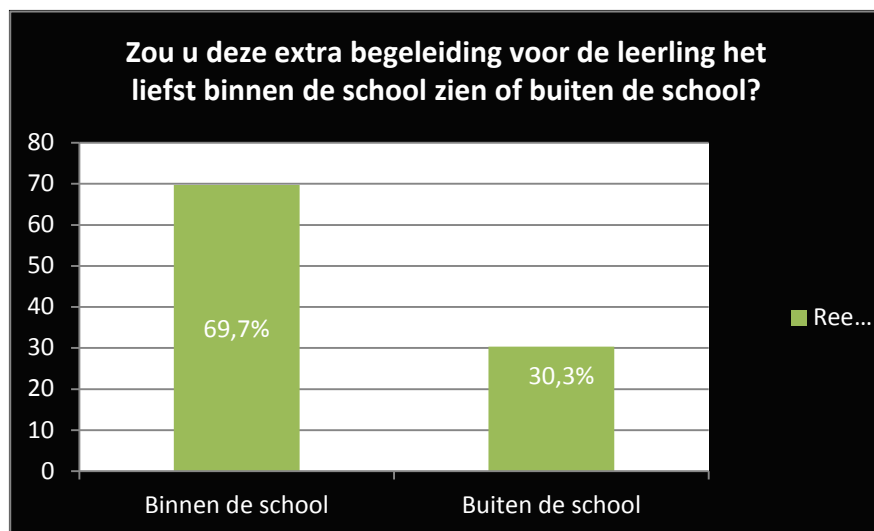

Moet ik mij gaan richten op interne begeleiding of externe begeleiding? Belangrijk om te weten zodat ik inspeel op de behoeften van de scholen en leerlingen.

Onderstaande grafiek laat zien dat de leerkrachten kiezen voor de begeleiding binnen de school. Dit had ik vooraf ook wel voorspeld. Voor de leerlingen is het beter om in het schoolklimaat te werken aan hun vaardigheden. Op deze manier worden ze niet apart genomen en kunnen ze ook oefenen in de klas, op deze manier wordt de leerkracht er ook beter bij betrokken en dit heeft op langer termijn waarschijnlijk ook meer effect.

Schema 13

Percentage van leerkrachten die de begeleiding het liefst binnen of buiten de school zien.

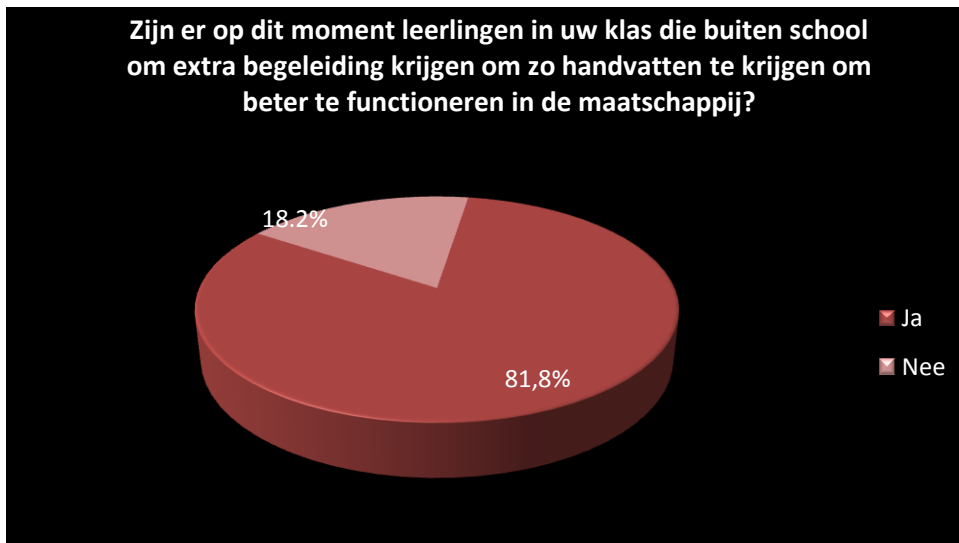
Omdat ik wil weten in hoeverre er nu al leerlingen zijn die buiten school extra begeleiding krijgen heb ik de volgende vraag gesteld: Zijn er op dit moment leerlingen in uw klas die buiten school om extra begeleiding krijgen om zo handvatten te krijgen om beter te functioneren in de maatschappij?

In onderstaande grafiek wordt duidelijk dat 81.8% van de ondervraagden benoemd dat er leerlingen zijn die buiten school om extra begeleiding krijgen op het gebied van hun gedrag. Dit verbaasde mij enigszins omdat ik niet verwacht had dat er zoveel leerlingen al extra begeleiding kregen. Door een verdiepingsvraag te stellen aan de Intern begeleiders weet ik waar de leerlingen voornamelijk deze extra begeleiding krijgen.

Leerlingen van de ondervraagde scholen worden extern begeleidt door: Orthopedagogen, Intraverte, GG-Net, De Geheime Tuin, Karakter, Ijsselgroep, SOVA trainingen, Soc. Weerbaarheidstraining, Agressieregulatietraining, Penta Balans, Kanjertraining, De Lindenhout, Dramatherapeuten en Motorische Remedial Teaching.

Schema 14

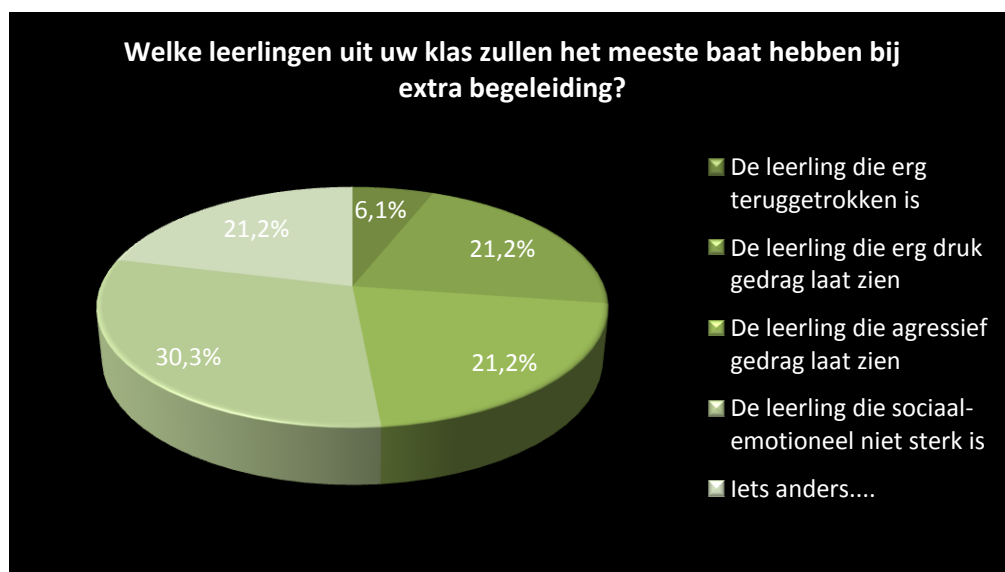
Percentage van leerkrachten die zeggen dat zij op dit moment leerlingen in de klas hebben die buiten school om extra begeleiding krijgen om zo handvatten te krijgen om beter te functioneren in de maatschappij.

Ik wil weten wat de leerkrachten de grootste risicogroep leerlingen vinden. Daarnaast is het voor mij van belang als ik mijn eigen praktijk start op welke doelgroepen ik mij moet gaan richten. Onderstaand cirkeldiagram laat zien dat 30.3% van de leerkrachten denkt dat leerlingen die sociaal emotioneel niet sterk zijn de meeste baat zullen hebben bij extra begeleiding. Daarnaast geeft 21,2% van de 33 ondervraagden leerkrachten aan dat leerlingen die agressief gedrag laten zien het meeste baat zullen hebben bij extra begeleiding op het gebied van hun gedrag. Ook 21.2% van de ondervraagden geeft aan dat leerlingen die druk gedrag laten zien baat zouden hebben bij extra begeleiding. De leerling die erg teruggetrokken gedrag laat zien wordt maar door 6.1% genoemd. Op deze vraag kreeg ik feedback omdat de keuzemogelijkheden teveel in hokjes gekaderd waren. De leerkrachten vonden het lastig om hier een keus tussen te maken, daarnaast zijn er meer leerlingen die risicovol gedrag laten zien die baat zouden hebben bij extra begeleiding.

Schema 15

Percentage van leerkrachten die zeggen welke leerlingen volgens hun het meest baat zouden hebben bij extra begeleiding.

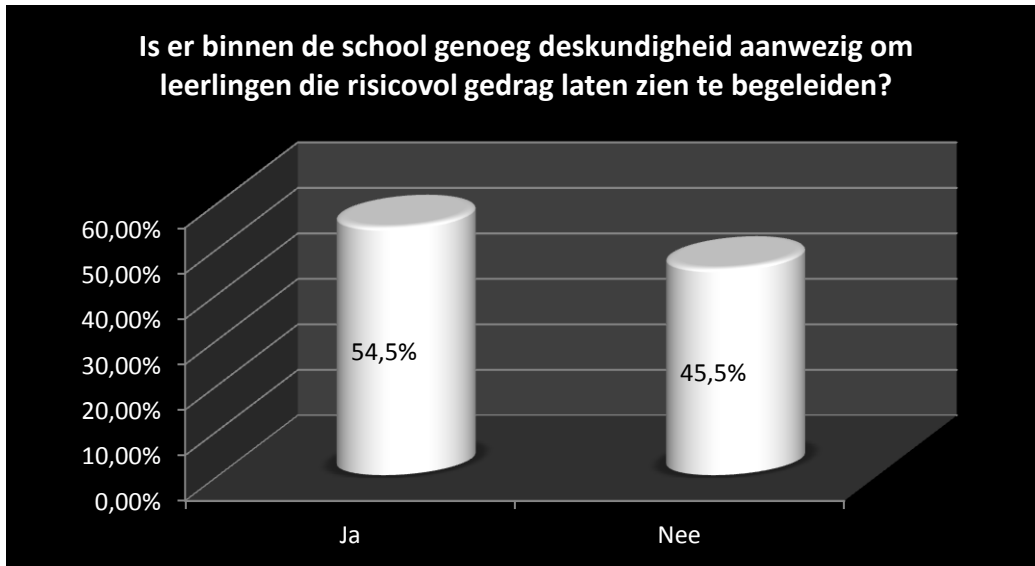

De resultaten bij de vraag: “Is er binnen de school genoeg deskundigheid aanwezig om kinderen die risicovol gedrag laten zien te begeleiden?” zijn interessant om te zien.

De staafdiagram hieronder laat zien dat van de 33 leerkrachten die de enquête hebben ingevuld iets meer dan de helft benoemd dat er wel genoeg deskundigheid aanwezig is. 45,5% zegt dat dit niet het geval is. Wanneer je hier over nadenkt denk ik dat dit te maken heeft met dat leerkrachten de deskundigheid wel voldoende vinden maar dat er te weinig tijd is om ook daadwerkelijk deze leerlingen te begeleiden. Er zullen vast genoeg leerkrachten, Intern begeleiders en andere deskundigen rondlopen die de kennis in huis hebben, maar er moet wel tijd voor vrij gemaakt worden.

Schema 16

Percentage leerkrachten die zegt dat er wel of niet voldoende deskundigheid binnen de school aanwezig is om leerlingen die risicovol gedrag laten zien te begeleiden.

4.3 Resultaten Intern Begeleider

Op verschillende scholen in en rondom Apeldoorn heb ik onder Intern Begeleiders een enquête afgenomen.

Dertien scholen en daar horen dertien Intern Begeleiders bij hebben hun mening gegeven over de begeleiding op het gebied van leerlingen die risicovol gedrag laten zien.

Ik heb bewust gekozen voor het stellen van open vragen. Dit omdat ik op deze manier meer informatie zou krijgen over de begeleiding van leerlingen die risicovol gedrag laten zien.

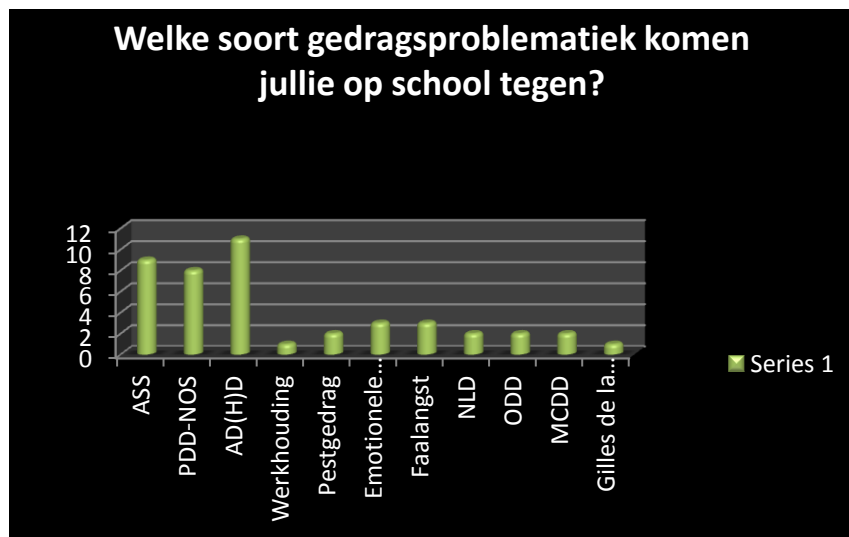
Welk soort gedragsproblematiek komen jullie op school tegen?

De Intern Begeleiders van deze scholen benoemen dat er veel verschillende soorten gedragsproblematiek aanwezig is binnen hun scholen.

Voornamelijk komen ASS (Autisme spectrum stoornis), AD(H)D, PDD-NOS en emotionele problematiek aan de orde. Bij emotionele problematiek komt vooral naar voren dat scholen leerlingen hebben met een hechtingsstoornis, verlatingsangst en “moeite” hebben met de scheiding van ouders.

Schema 17

Soorten gedragsproblemen op scholen.

Omdat ik wil weten welke begeleiding de leerlingen op dit moment krijgen heb ik de volgende vraag gesteld.

Welke begeleiding krijgen deze leerlingen op dit moment, zowel binnen of buiten de school.

Interne begeleiding:

De Intern Begeleiders geven aan dat de meeste leerlingen door hun eigen leerkracht worden begeleidt.

De meeste begeleiding komt dus op de schouders van de leerkrachten terecht. Daarnaast is er op de meeste scholen Ambulante Begeleiding vanuit de clusterscholen aanwezig om leerlingen te begeleiden.

Een enkele school noemt ook de remedial teacher als vorm van begeleiding.

Externe begeleiding:

Leerlingen van de ondervraagde scholen worden extern begeleidt door: Orthopedagogen, Intraverte, GG-Net, De Geheime Tuin, Karakter, IJsselgroep, SOVA trainingen, Soc. Weerbaarheidstraining, Aggressieregulatietraining, Penta Balans, Kanjertraining, De Lindenhout, Dramatherapeuten en Motorische Remedial Teaching.

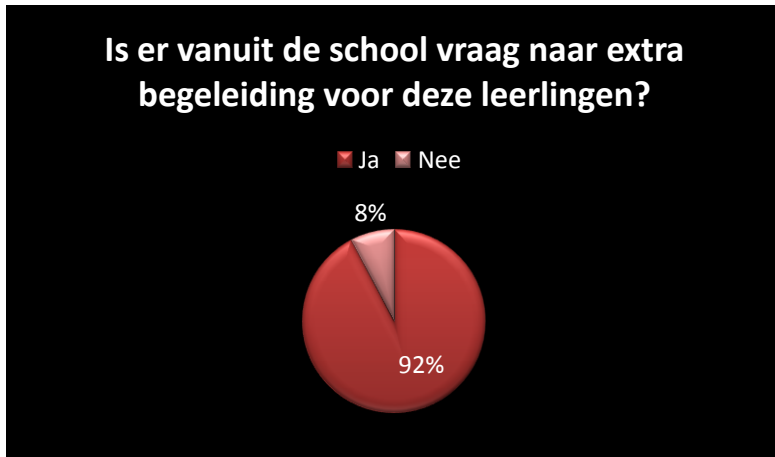
Is er vanuit de school vraag naar extra begeleiding voor deze leerlingen? Zoja, ziet u dit het liefst binnen of buiten de school?

Van de dertien Intern Begeleiders geeft één Intern begeleider aan dat er vanuit haar school geen vraag is naar extra begeleiding voor leerlingen die risicovol gedrag laten zien. De twaalf anderen scholen geven aan dat er te weinig begeleiding is dus dat er zeker vraag is naar extra begeleiding voor deze leerlingen. Elke school geeft aan dit het liefst binnen de school te zien zodat de stap voor de ouders/verzorgers kleiner is maar ook zodat andere leerkrachten hiervan kunnen leren en de leerkrachten zelf meer tijd vrij hebben om aandacht te geven aan de gemiddelde leerling.

Omdat het formatief vaak niet mogelijk is een gedragsspecialist of andere deskundige binnen de school te hebben vinden de Intern Begeleiders (indien er een goede samenwerking is) het ook een alternatief dat deze leerlingen buiten school om deze extra begeleiding krijgen.

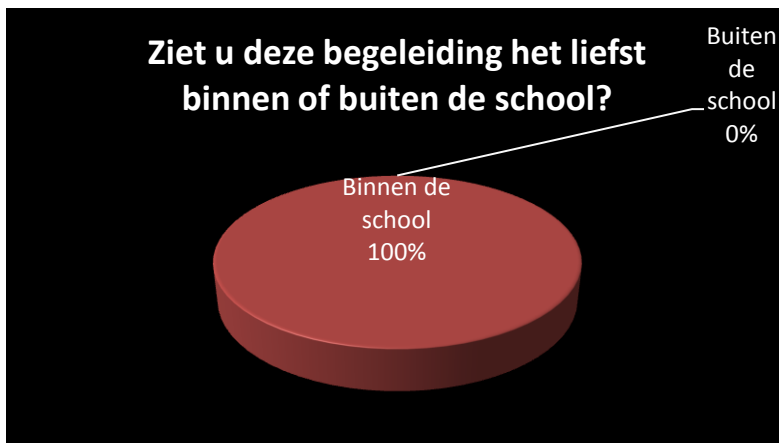
Schema 18

Percentage Intern Begeleiders die zeggen dat er vanuit de school vraag is naar extra begeleiding voor leerlingen die risicovol gedrag laten zien.

Schema 20

Percentage Intern begeleiders die de begeleiding van deze leerlingen het liefst binnen de school zien.

Denkt u dat er leerlingen zijn binnen de school die baat zouden hebben bij extra begeleiding binnen of buiten de school?

Omdat ik een gesloten vraag heb gesteld krijg ik ook een gesloten antwoord terug. Goed om vooraf te bedenken dat je de vraag zo stelt dat je een goed antwoord krijgt.

Van alle dertien ondervraagden kreeg op deze vraag een volmondig "ja" en "altijd" te horen. Voor mij is dit zeker goed om te horen omdat ik via deze weg erachter kom dat er veel leerlingen zijn die niet de juiste begeleiding krijgen. Ik hoop dat ik diensten kan bieden die noodzakelijk en nodig zijn om deze leerlingen te begeleiden in hun gedrag zodat zij beter in staat zijn op een gezonde manier te functioneren in de maatschappij.

Denkt u dat er vanuit de ouders/verzorgers van deze leerlingen vraag is naar extra begeleiding op het gebied van het gedrag van hun kind?

Tien van de dertien ondervraagde Intern Begeleiders geeft aan dat ze denken dat er veel vraag is vanuit de ouders/verzorgers van leerlingen die risicovol gedrag laten zien. Zij geven aan dat ouders hier ook om vragen. Een school geeft aan dat het risicovolle gedrag van de leerling thuis vaak meer aanwezig is dan op school. Veel ouders zouden hier graag begeleiding in willen krijgen. Drie van de dertien Intern Begeleiders geeft aan dat lang niet alle ouders willen dat hun kind extra begeleiding krijgen rondom het gedrag. Zij geven aan dat sommige ouders/verzorgers de hulp voor hun kind juist in de weg staan omdat ze niet mee willen werken.

Schema 21

Percentage Intern Begeleiders die denkt dat er vanuit de ouders/verzorgers van deze leerlingen vraag is naar extra begeleiding op het gebied van het gedrag van hun kind.

Verwacht u na de invoering van Passend Onderwijs in 2013 meer problemen op het gebied van gedrag binnen de school?

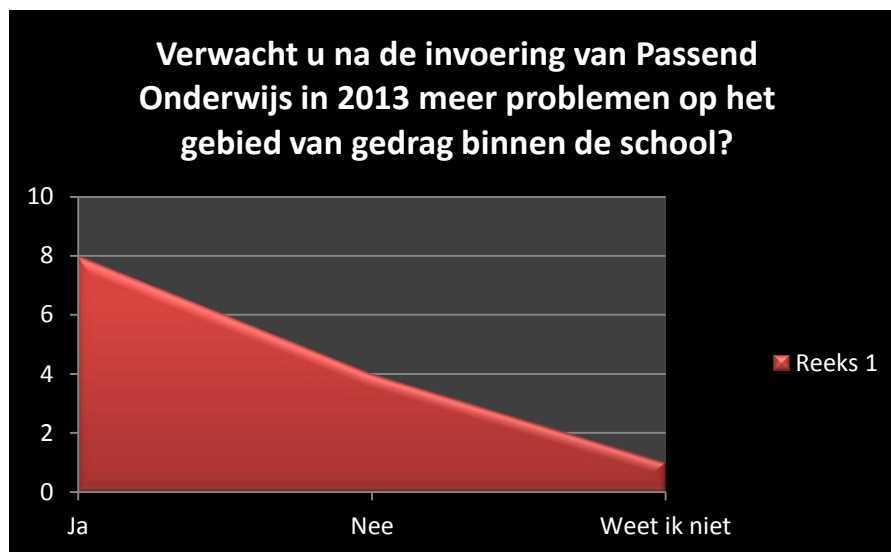
Ik vind dit een interessante vraag omdat ik zelf erg benieuwd ben over hoe Intern Begeleiders hier tegenaan kijken. Zelf heb ik een mening en mijn ideeën over het passend onderwijs dus ik vind het leuk om te zien hoe deze dertien Intern begeleiders hier over denken.

Er zijn vier scholen die al erg met het passend onderwijs bezig zijn. Zij hebben een goed zorgprofiel en een strenge PCL (Permanente Commissie Leerlingenzorg). Zij verwachten niet meer problemen op het gebied van gedrag binnen de school. Één van de dertien

Intern Begeleiders geeft aan dit niet goed in te kunnen schatten. De overgebleven acht Intern Begeleiders geeft aan zeker meer problemen omtrent het gedrag van leerlingen te verwachten. Zij geven aan dat er steeds minder geld is, minder middelen zijn en meer problematiek.

Schema 22

Percentage Intern Begeleiders die na de invoering van Passend Onderwijs in 2013 meer problemen verwachten op het gebied van gedrag binnen de school.

Zijn er op dit moment leerlingen binnen de school die buiten school om extra begeleiding krijgen om beter te functioneren in de maatschappij? Zoja, op welke manier toont deze leerling risicovol gedrag.

Alle dertien Intern Begeleiders geven aan dat zij leerlingen op school hebben die buiten school om extra begeleiding krijgen om beter te functioneren in de maatschappij. De Intern Begeleiders geven aan dat het voornamelijk gaat om leerlingen met angsten, onzekere leerlingen en leerlingen met een laag zelfbeeld. Ook leerlingen die hyperactief gedrag laten zien en sociaal niet vaardig zijn krijgen veel extra begeleiding buiten school om. Ook wordt pestgedrag, verbaal explosief gedrag, concentratie en werkhoudingproblemen, grensoverschrijdend/agressief gedrag en moeite hebben met het uiten van hun emotie genoemd.

Ik kan hier op inspelen door een expert te worden in de begeleiding van bovenstaande gedragingen van leerlingen.

Is er binnen de school genoeg deskundigheid aanwezig om leerlingen met gedragsproblemen te begeleiden? Zoja, wie begeleidt deze leerlingen?

De Intern Begeleiders geven aan dat er voldoende deskundigheid aanwezig is binnen de school. Wat opvalt is dat de Intern Begeleiders bij vraag drie aan hebben gegeven dat er vanuit de school wel vraag is naar extra begeleiding voor leerlingen die risicovol gedrag laten zien. Bij deze vraag geven zij aan genoeg deskundigheid binnen de school te hebben. De Intern Begeleiders antwoorden veelal op de vraag: "Wie begeleidt deze leerlingen?" hetzelfde. Ze noemen orthopedagogen en psychologen, daarnaast is de Intern Begeleider een belangrijk persoon in de begeleiding van risicovol gedragende leerlingen. Ook wordt genoemd dat leerkrachten zelf veel begeleiding op zich nemen. Twee IB-ers geven aan te weinig deskundigheid binnen de school te hebben. Ook zegt een school dat de deskundigheid er wel is maar dat er geen formatie is om de juiste begeleiding ook daadwerkelijk te geven. Als laatste wordt er genoemd dat de deskundigheid er wel is maar dat de leerkrachten hier nog wel in geschoold moeten worden.

Zou de school zelf bereidt zijn om externe deskundigheid van een gedragsspecialist in te schakelen?

Alle dertien Intern Begeleiders geven aan bereid te zijn om externe deskundigheid van een gedragsspecialist in te schakelen. Vier van de dertien hebben al een gedragsspecialist op school. Twee scholen benoemen wel dat de middelen er moeten zijn om het te bekostigen.

4.4 Resultaten ouders/verzorgers

Op de website: www.studentenonderzoek.com (geraadpleegd op 3-03-12) heb ik drie enquêtes gemaakt.

Één enquête voor de Intern Begeleiders, één voor leerkrachten en één voor ouders/verzorgers van leerlingen die risicovol gedrag laten zien.

Ik heb gezocht naar verschillende manieren om de ouders/verzorgers van deze leerlingen te benaderen. Dit is lastiger dan ik dacht. Vrijwel alle scholen willen liever de ouders/verzorgers van leerlingen die risicovol gedrag laten zien niet belasten met een enquête. Daarnaast heb ik meerdere malen gehoord dat het contact met juist deze ouders/verzorgers niet altijd even soepel verloopt. Dit hoor je wel vaker omdat “gedrag” iets is wat subjectief is. Wanneer een leerling cognitieve problemen heeft wordt dit opgelost met extra les in het desbetreffende vak of er zijn kant en klare handelingsplannen om deze leerling te begeleiden. Bij gedragsproblemen is dit heel anders, iedere leerling is verschillend en iedere leerling laat op iedere plek met verschillende mensen om zich heen ander gedrag zien. Daarom is het belangrijk dat je als ouders/verzorgers, leerkrachten en Intern Begeleider goed samenwerken met maar één doel voor ogen, dat de leerling zich op een positieve manier ontwikkelt.

Tijdens één van de begeleidingsbijeenkomsten rond het opzetten van een praktijkonderzoek heb ik het er met mijn begeleider dhr. Van Meersbergen(2012) over gehad en hij kwam met het idee om de oudervereniging Balans te benaderen.

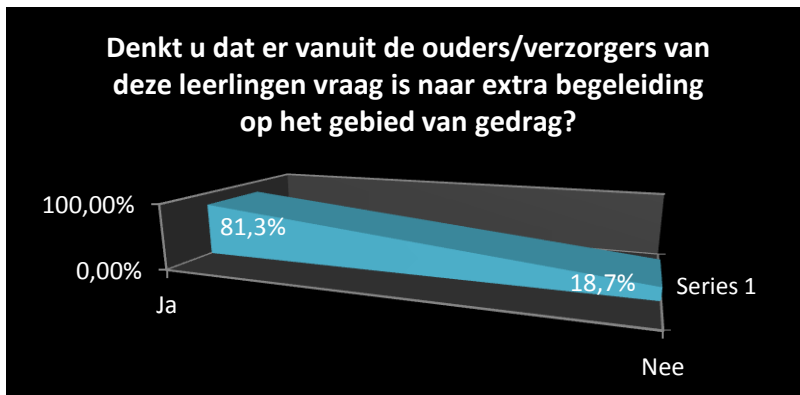
Dit heb ik gedaan, maar vanwege alle nieuwe ontwikkelingen rondom passend onderwijs zijn zij erg druk en zijn er veel mensen die artikelen willen plaatsen over dit onderwerp. Op dit moment ben ik nog wel in overleg of ik een oproep mag plaatsen op de website om te vragen of er ouders/verzorgers zijn die mijn enquête willen invullen.

Doormiddel van mijn enquêtes en de vraagstelling ben ik wel te weten gekomen hoe leerkrachten en Intern Begeleiders denken over de vraag vanuit de ouders/verzorgers van leerlingen die risicovol gedrag laten zien.

82,3% van de leerkrachten geeft aan dat ze denken dat er vanuit de ouders/verzorgers van leerlingen die risicovol gedrag laten zien vraag is naar extra begeleiding op het gebied van gedrag.

Schema 23

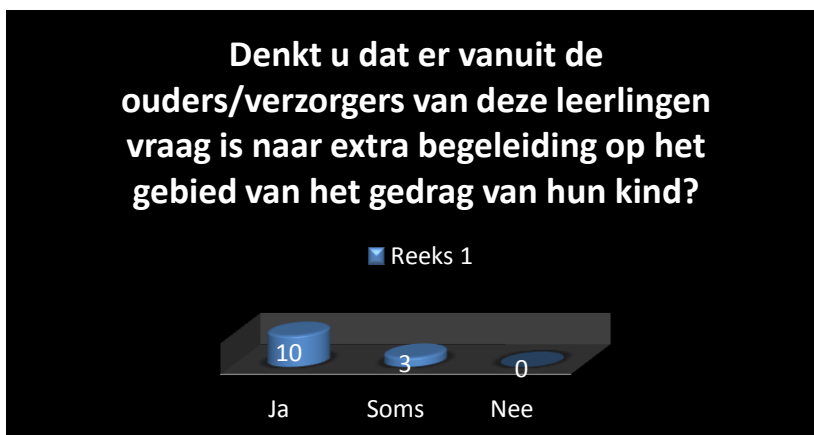
Percentage van leerkrachten die denken dat er vanuit de ouders/verzorgers van leerlingen die risicovol gedrag laten zien vraag is naar extra begeleiding

Van de dertien Intern Begeleiders denken tien Ib-ers dat er vanuit de ouders/verzorgers van deze leerlingen vraag is naar extra begeleiding op het gebied van gedrag.

Schema 24

Percentage Intern Begeleiders die denkt dat er vanuit de ouders/verzorgers van deze leerlingen vraag is naar extra begeleiding op het gebied van het gedrag van hun kind.

Hoofdstuk 5: Conclusies, professionele ontwikkeling, aanbevelingen en discussie

5.1. Inleiding

In hoofdstuk vijf beschrijf ik de conclusies vanuit mijn praktijkonderzoek. Daarnaast vertel ik hoe mijn professionele ontwikkeling ervoor staat. Ik doe aanbevelingen met betrekking tot de praktijk en als laatste komt de discussie aan de orde. Bij de discussie kijk ik kritisch naar de resultaten en opzet van mijn eigen onderzoek.

5.2 Conclusies uit het praktijkonderzoek

Wanneer ik naar de resultaten van mijn onderzoek kijk, kan ik zeggen dat er vanuit het werkveld vraag is naar begeleiding van leerlingen die risicovol gedrag laten zien.

33 leerkrachten van verschillende reguliere basisscholen hebben de enquête ingevuld.

21,2% van deze leerkrachten heeft meer dan 5 leerlingen in de klas die risicovol gedrag laten zien. 78,8% van de leerkrachten heeft minder dan vijf leerlingen in de klas die risicovol gedrag laten zien.

Op dit moment geeft 54,5% van de leerkrachten aan dat deze leerlingen niet de begeleiding krijgen die ze eigenlijk nodig hebben. Dit betekent dat dit meer dan de helft van de leerkrachten leerlingen in de klas heeft die niet de juiste begeleiding krijgen. Ik vind dit erg om te horen want ook deze leerlingen moeten de begeleiding krijgen die ze nodig hebben om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Ik denk dat daarom een nieuwe beroepsgroep in het basisonderwijs (intern of extern) aantreedt om leerkrachten/ouders en hun kinderen in hun ontwikkeling worden ondermijnd door gedragsproblemen, bij te staan. 94% van de leerkrachten geeft aan dat deze leerlingen baat zouden hebben bij extra begeleiding, daarnaast geeft 81,8% van de leerkrachten aan dat zij leerlingen in de klas hebben die al extra begeleiding buiten school om krijgen. Uit de cijfers blijkt dit dus nog niet voldoende te zijn.

Niet alleen de leerlingen hebben begeleiding nodig. 84,9% van de ondervraagden leerkrachten geeft aan zelf extra begeleiding nodig te hebben om leerlingen die risicovol gedrag laten zien te begeleiden. 59,3% van de leerkrachten ziet deze begeleiding het liefst terug in praktische tips van een professional. 28,2% wil het liefst handvatten krijgen hoe je deze leerlingen het best kunt begeleiden en 12,5% zou het liefst extra ondersteuning in de klas willen hebben. 81,3% van de leerkrachten denkt ook dat er vanuit de ouders/verzorgers vraag is naar extra begeleiding op het gebied van gedrag. Voordat ik

mijn onderzoek startte vroeg ik mij af of ik leerlingen, leerkrachten en/of ouders/verzorgers het best in de school zou kunnen begeleiden of buiten school om. 69,7% van de leerkrachten ziet deze begeleiding het liefst binnen de school. Zij zien dit het liefst binnen de school omdat de leerling dan in zijn vertrouwde omgeving de begeleiding krijgt maar ook omdat er dan nauw samengewerkt kan worden met de leerkracht/Intern Begeleider. Op deze manier leren de leerkrachten zelf ook hoe ze deze leerling het best kunnen begeleiden. Dit heeft meer effect voor de lange duur.

Ik was vooraf erg benieuwd naar welke leerlingen het meeste baat zouden hebben bij extra begeleiding. Leuk om te zien is dat er veel verschillende antwoorden kwamen. Als feedback op deze vraag kreeg ik ook te horen dat ze een keus moesten maken uit een aantal gedragingen maar dat je leerlingen niet in een hokje kunt plaatsen. Sommige leerlingen laten verschillende gedragingen zien, waarbij de één wel veel begeleiding nodig heeft en de ander minder. 30,3% van de ondervraagden leerkrachten geeft aan dat de leerling die sociaal emotioneel niet sterk is de meeste baat zou hebben bij extra begeleiding. Daarnaast kiezen 21,2% leerkrachten voor de leerlingen die agressief gedrag vertonen, druk gedrag laten zien of iets anders. 6,1% denkt dat leerlingen die teruggetrokken gedrag laten zien baat zouden hebben bij extra begeleiding. Vaak is het zo dat externaliserend gedrag vaker benoemd wordt dan internaliserend gedrag, dit omdat leerkrachten daar vaak minder “last” van hebben.

54,5% van de leerkrachten vindt dat er voldoende deskundigheid aanwezig is binnen de school. Daarentegen zegt 45,5% dat er te weinig deskundigheid aanwezig is. Ik denk dat ik hier een conclusie uit kan trekken dat de meerderheid vindt dat er genoeg deskundigheid is maar dat er te weinig tijd vrij gemaakt wordt om deze leerlingen ook daadwerkelijk te begeleiden. Daar wordt niet voldoende geld en tijd voor vrijgemaakt.

Dertien IB-ers (Intern Begeleiders) hebben mijn enquête ingevuld. Dit betekent dat mijn onderzoek dertien verschillende reguliere scholen omvat.

De meerderheid geeft alleen veel leerlingen met ASS (Autisme Spectrum Stoornis), PDD-NOS (Pervasive Developmental Disorder-Not Otherwise Specified) en AD(H)D (Attention deficit hyperactivity disorder) op school te hebben.

Op dit moment worden enkele leerlingen intern en extern begeleid. De leerlingen worden intern voornamelijk door hun eigen leerkracht begeleidt, deze leerkrachten krijgen hulp van een Ambulant Begeleider en van de Intern Begeleider. De leerlingen die externe begeleiding krijgen gaan veel naar trainingen, zoals:

- Weerbaarheidstraining
- Kanjertraining
- SOVAtraining
- Agressie regulatietraining

Daarnaast worden enkele leerlingen begeleidt door orthopedagogen, Intraverte, De Geheime tuin, GG-net en dit soort soortgelijke hulpverleningsinstanties.

92% van de Intern Begeleiders geeft aan dat er vraag is naar extra begeleiding voor leerlingen die risicovol gedrag laten zien. Alle ondervraagden Intern Begeleiders geven aan dit binnen de school te willen zien.

Tien van de dertien Intern Begeleiders denkt dat er ook vanuit de ouders vraag is naar extra begeleiding van hun kind. Zelf denk ik dat er na de invoering van het Passend Onderwijs in 2013 steeds meer leerlingen in het reguliere onderwijs terecht komen die op welke manier dan ook risicovol gedrag laten zien. Ik was benieuwd hoe Intern begeleiders hier over dachten. Acht Intern Begeleiders verwachten net als ik dat er meer leerlingen zullen komen die risicovol gedrag laten zien. Vier Intern Begeleiders denken van niet omdat zij nu al een goed zorgplan hebben en één weet niet goed wat haar te wachten staat.

Alle ondervraagde Intern Begeleiders geven aan dat zij leerlingen op school hebben die op dit moment buiten school om extra begeleiding krijgen. Dit zijn voornamelijk leerlingen met angsten, onzekere leerlingen en leerlingen met een laag zelfbeeld. Ook leerlingen die sociaal niet vaardig zijn en hyperactief gedrag laten zien krijgen externe begeleiding. Elf Intern Begeleiders vinden dat er voldoende deskundigheid aanwezig is op hun school, twee vinden dit bij hun op school niet het geval.

100% van de Intern Begeleiders geven aan bereid te zijn om externe deskundigheid van een gedragsspecialist in te schakelen. Vier van de dertien hebben als een gedragsspecialist op school waar zij erg blij mee zijn. Twee Intern Begeleiders benoemen dat er wel middelen moeten zijn om deze gedragsspecialist te bekostigen.

Deze resultaten laten werkelijk zien dat er vraag is vanuit het werkveld. Ik denk dat ik hier goed op in kan spelen door het beginnen van een eigen bedrijf in het begeleiden van leerlingen die risicovol gedrag laten zien.

5.3 Mijn eigen professionele identiteitsontwikkeling

Tijdens de opleiding tot Master SEN heb ik twee verschillende soorten stages gelopen. Ik ben begonnen met een stage in het speciaal onderwijs, cluster 3. In mijn groep zaten zes leerlingen met een stoornis in het autistisch spectrum. Ik had nog nooit met dit soort gedragsproblematiek gewerkt en ik vond het erg moeilijk in het begin. Naarmate de stage vorderde ging het steeds beter en ik weet nu goed hoe je moet omgaan met kinderen die ASS (Autisme Spectrum Stoornis) hebben. Omdat ik tijdens deze stage voornamelijk bezig was met zorg dragen voor de leerlingen heb ik besloten om na een half jaar op zoek te gaan naar een stage waar ik andere dingen zou leren. Ik kon terecht bij de Anne Frankschool in Apeldoorn waar ik ook mijn LIO stage heb gelopen. Een kleine reguliere basisschool. In het begin was het plan om stage te lopen met de Intern begeleider maar in de praktijk heb ik dit minder gedaan dan dat ik van plan was. Ik ben veel mijn eigen weggegaan. Ik mocht leerlingen individueel en in groepjes begeleiden. Daarnaast stond ik elke donderdagmiddag voor de moeilijkste groep van de school. Een enorme uitdaging waar ik veel van heb geleerd. In het begin dacht ik bij mijzelf waar ben ik aan begonnen! Maar doormiddel van goede voorbereidingen en tips van de Master SEN gaat het nu goed. Voor mijn meesterstuk heb ik een onderzoek gedaan om erachter te komen in hoeverre er vanuit het werkveld vraag is naar begeleiding op het gebied van gedrag. Doormiddel van het enquêtes heb ik goede resultaten gekregen. Nu weet ik wat de vraag is vanuit het werkveld. Op dit moment weet ik vanuit de theorie wat er speelt op het gebied van begeleiding omtrent gedrag, ik weet hoe je een onderzoek in elkaar zet en ik weet hoe een ondernemingsplan in elkaar zit.

Door al deze ontwikkelingen merk ik aan mijzelf dat ik zekerder ben geworden in mijn kunnen. Ik merk dat ik vergeleken met vorig jaar tijdens mijn LIO stage veel zekerder in mijn schoenen sta. Ik merk dat ik duidelijk voor ogen heb wat ik wil en hoe ik dit wil bereiken.

5.4 Aanbevelingen met betrekking tot mijn praktijk

Doormiddel van mijn onderzoek ben ik erachter gekomen wat er in de praktijk speelt. Verschillende scholen in en rondom Apeldoorn hebben deelgenomen aan mijn onderzoek. Via de oudervereniging Balans wilde ik ouders/verzorgers van kinderen die risicovol gedrag laten zien benaderen. Helaas is dit lastiger dan ik vooraf dacht. Op dit moment heb ik dan ook nog geen ouders/verzorgers kunnen benaderen. Wel heb ik aan Intern begeleiders en aan leerkrachten de vraag gesteld of zij denken dat er vraag is vanuit de ouders van deze leerlingen. Wat ik zelf merk ik de praktijk dat bijna elke groep binnen basisscholen wel leerlingen hebben die extra begeleiding nodig hebben.

De resultaten van mijn onderzoek laten zien dat er vanuit het werkveld vraag is naar begeleiding voor leerlingen die risicovol gedrag laten zien. Op dit moment zijn er veel “zorg” leerlingen op scholen en deze leerlingen krijgen bij lange na niet de begeleiding die zij nodig hebben. Dit noemen zowel de leerkrachten als de Intern begeleiders. Daarnaast geven zij aan dat zij zelf ook wel praktische tips zouden willen krijgen van een professional. Zowel de leerkrachten als de Intern begeleiders geven aan dat ze de begeleiding het liefst binnen de school zien, ook denken zij dat er vanuit de ouders/verzorgers van de leerlingen ook vraag is naar extra begeleiding op het gebied van gedrag. Voor mij is het dus van belang om daar op in te spelen in mijn bedrijf. Ik kan mij alleen gaan specialiseren in het begeleiden van leerlingen, daarnaast zou het een aanbeveling zijn om ook leerkrachten en eventueel hun ouders/verzorgers te begeleiden. Goed om te weten is dat ik de begeleiding voornamelijk binnen de school moet aanbieden. Door het vallen van het kabinet in april 2012 zijn de plannen op de wet Passend Onderwijs nog even uitgesteld. In de praktijk blijkt ook dat leerkrachten niet zijn opgeleid om zoveel verschillende leerlingen te begeleiden/les te geven. Er komt zo veel meer bij kijken dan alleen leerstof overdragen. Er komt een stuk omgaan met leerlingen met gedragsproblemen bij en stuk zorg. Daarom denk ik dat het een gat in de markt is om mijn diensten aan te bieden aan scholen/ouders/verzorgers van deze leerlingen.

5.5 Verdere discussie

Het is belangrijk om op de hoogte te zijn en te blijven van de actuele ontwikkelingen binnen het onderwijs.

Afgelopen tijd hebben de plannen omtrent het passend onderwijs veel commotie met zich meegebracht. Het onderwijs heeft zich opgesteld voor massale stakingen tegen de bezuinigingen op het passend onderwijs. Tijdens de staking op zes maart in de Amsterdam Arena kwamen onderwijspersoneel van ruim 3300 scholen in actie. Ruim 1737 scholen bleven dicht op die dag.

Afgelopen maand is het kabinet gevallen (23-04-12). Dit heeft veel nadelige gevolgen voor het land maar biedt ook de kans om slechte regelingen van dit kabinet terug te draaien of bij te stellen. Wat het passend onderwijs betreft, lijkt in ieder geval de bezuiniging van 300 miljoen niet door te gaan. Of dat ook voor de onderwijshervorming zelf geldt, is de vraag. Het wetsvoorstel ligt op dit moment bij de Eerste Kamer en die zal moeten beslissen of het controversieel wordt verklaard.

De CG-Raad, Platform VG en de ouderorganisatie Balans hopen dat de impasse op zijn minst wordt aangegrepen om het passend onderwijs inhoudelijk te verbeteren. Zo vinden zij dat er een betere balans moet komen tussen duidelijkheid voor ouders en leraren, en de beleidsvrijheid voor schoolbesturen. De organisaties pleiten voor de volgende verbeteringen:

- Het opnemen in de wet van het niveau van basisondersteuning dat iedere school levert. Dit biedt duidelijkheid aan ouders en leraren over wat men kan verwachten.
- Het benoemen van een landelijk kader voor de toewijzing van ondersteuning voor leerlingen in cluster 3. Dit zijn leerlingen met een lichamelijke of verstandelijke beperking of een chronisch ziekte.
- Het opnemen van instemmingsrecht voor ouders op het ondersteuningsaanbod van de school (ontwikkelingsperspectief) en bij verwijzing naar een andere school.

Ook is er vanuit het onderwijsveld veel kritiek op de krappe planning van het traject. Passend onderwijs zou na de zomer ingaan. De huidige politieke situatie kan leiden tot een realistischer tijdpad, waarbij samenhang gezocht wordt met het transitietraject jeugdzorg.

De bezuinigingen lijken niet door te gaan, dit is voor mij goed om te horen. Op deze manier zullen scholen meer geld overhebben om een gedragsspecialist in te schakelen. Daarnaast weet ik nu dat er vanuit het werkveld nu al vraag is naar extra begeleiding voor

leerlingen die risicovol gedrag laten zien. Dit wordt alleen maar meer als de wet op Passend Onderwijs toch door zou gaan.

In de verkenning heb ik grafieken uit 2005 gevonden waarin ouders en beroepskrachten kijken naar gedragsproblemen van kinderen. Hierin komt naar voren dat jongens veelal meer risicovol gedrag laten zien dan meisjes. Uit mijn eigen onderzoek kan ik dit niet laten zien maar uit mijn eigen ervaring denk ik wel dat er meer jongens risicovol gedrag laten zien dan meisjes. Daarnaast zijn het vaak jongens die meer externaliserend gedrag laten zien dus dan valt dit ook meer op. Verder kan ik in de grafieken aflezen dat vooral jongens rond hun derde levensjaar erg veel risicovol gedrag laten zien.

Van de ouders van kinderen van 0 tot 12 jaar zegt 3 tot 9 procent dat hun kind gedragsproblemen heeft. Bij jongens van 3 jaar zien ouders het meest vaak gedragsproblemen (Peiling Jeugd en Gezondheid).

Omdat ik graag wilde weten in hoeverre basisscholen, leerlingen op school hebben die risicovol gedrag laten zien heb ik gevraagd of leerkrachten minder of meer dan vijf leerlingen in de klas hebben die risicovol gedrag laten zien.

Niet elke leerkracht van één school heeft de enquête ingevuld dus ik kan niet benoemen wat het percentage risicovol gedragende leerlingen per school is. Wel is duidelijk te zien dat 78,8% van de leerkrachten minder dan vijf leerlingen in de klas heeft die risicovol gedrag laten zien. Ik denk dat het percentage van het aantal leerlingen die risicovol gedrag laten zien fors gaat toenemen wanneer de wet op het passend onderwijs in augustus 2013 van start gaat. Ook uit mijn onderzoek is gebleken dat Intern begeleiders meer problemen verwachten na de invoering van de wet op het Passend Onderwijs. In onderstaand schema ziet u dit nogmaals terug.

Schema 25

Percentage Intern Begeleiders die na de invoering van Passend Onderwijs in 2013 meer problemen verwachten op het gebied van gedrag binnen de school. (kopie van schema 22 in hoofdstuk 4)

Mijn hoofdvraag tijdens mijn praktijkonderzoek was:

In hoeverre is er vraag bij leerkrachten, Intern begeleiders en ouders naar extra ondersteuning en begeleiding voor leerlingen met gedragskwesties?

Als antwoord hierop kan ik een volmondig ja zeggen. Er is vanuit alle partijen vraag naar extra begeleiding voor leerlingen met gedragskwesties. Er is dus zeker vraag naar mij en mijn bedrijf. Vanuit de praktijk is mij duidelijk aangegeven dat er vraag is naar begeleiding binnen de school. Dit betekent voor mij dat ik hier op moet inspelen. Daarnaast is er ook veel vraag naar de begeleiding van de leerkrachten zelf. Ook hier kan ik op inspelen. Nu ik mijn hoofdvraag heb beantwoord kan ik verder gaan met mijn deelvraag.

Mijn deelvraag tijdens mijn praktijkonderzoek was:

Hoe zet ik een eigen praktijk op?

Bij het opzetten van een eigen bedrijf is het van belang dat je een businessplan maakt. In het businessplan staan de ondernemer, het marketingplan en het financieel plan centraal. In het volgende hoofdstuk kunt u mijn businessplan vinden.

Hoofdstuk 6

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk heb ik een businessplan beschreven. Voordat je een eigen bedrijf begint is het belangrijk dat je een sterke en zwakte analyse maakt. Daarnaast is het belangrijk dat je beschrijft hoe jij als ondernemer bent. In het marketingplan beschrijf je hoe de markt op dit moment is en beschrijf je tevens de marketingmix. Ook is het financieel plan erg van belang zodat je weet wat je te wachten staat op financieel gebied.

Gedrag en studiebegeleiding

Je kunt wat je denkt dat je kunt

Versie	1.0
Datum	05-04-12
Auteur	Marijn Hemken

Inhoudsopgave

1. De ondernemer
 - 1.1 Persoonlijke gegevens
 - 1.2 Persoonlijke motieven
 - 1.3 Persoonlijke kwaliteiten
2. Het Marketingplan
 - 2.1 De Onderneming
 - 2.2 Idee
 - 2.3 De markt
 - 2.3.1 De markt in beeld
 - 2.3.2 Doelgroepen
 - 2.3.3 Concurrentie
 - 2.4 Bedrijf en promotie in de markt
 - 2.5 de marketing mix
 - 2.5.1 Product
 - 2.5.2 Prijs
 - 2.5.3 Plaats
 - 2.5.4 Promotie
 - 2.5.5 Personeel
 - 2.6 Doelstellingen
 - 2.6.1 Kwantiteit
 - 2.6.2 Kwaliteit
3. Het financieel plan
 - 3.1 Investeringsplan
 - 3.2 Financieringsplan
 - 3.3 Exploitatiebegroting
 - 3.4 Liquiditeitsprognose

1 De ondernemer

1.1 Persoonlijke gegevens

Naam Marijn Hemken

Geslacht Vrouw

Adres

Postcode

Woonplaats

Telefoonnummer

Faxnummer

E-mailadres

Mobiel nummer

Geboortedatum

Nationaliteit

Ik heb een levenspartner

Naam partner

Geboortedatum partner

Burgerlijke staat

Ik ben getrouwd onder huwelijkse voorwaarden

Ik heb een samenlevingsovereenkomst

Kinderen

Leeftijd kinderen

Opleiding(en)	MBO Toerisme en recreatie, HBO Pedagogische academie basisonderwijs, master SEN, Gedragsspecialist.
Werkervaring	Veldmark Promotiebureau
Bijzonderheden	-

1.2 Persoonlijke motieven

Naar aanleiding van het invoeren van passend onderwijs en de visie van inclusief onderwijs denk ik dat er veel vraag gaat komen naar extra begeleiding van kinderen die moeilijk gedrag laten zien in de klas. Ik denk dat daarom een nieuwe beroepsgroep in het basisonderwijs (intern of extern) aantreedt om leerkrachten/ouders en hun kinderen in hun ontwikkeling worden ondermijnd door gedragsproblemen, bij te staan.

Tijdens mijn Master SEN opleiding heb ik een half jaar stage gelopen in het Speciaal Onderwijs en ik heb een half jaar als Intern Begeleider meegelopen in het regulier onderwijs. Tijdens deze stages is het mij opgevallen dat er veel zorgleerlingen in één klas zitten waar te weinig begeleiding voor vrij gemaakt kan worden. Niets ten nadele van de leerkracht integendeel, ik weet uit ervaring dat je nauwelijks de tijd en de ruimte hebt om alle kinderen de juiste begeleiding te geven. Tijdens beide stages komen de bezuinigingen ook duidelijk naar voren. In het SBO moeten de laatst gekomen onderwijsassistentes eruit en in het regulier onderwijs vervalt de functie van de Intern Begeleider. De komende discussie over de invoering van Passend Onderwijs en de verwachting dat door de vele bezuinigingen leerlingen steeds minder de begeleiding krijgen die zij nodig hebben. Door deze veranderingen binnen het onderwijs probeer ik doormiddel van een mijn eigen bedrijf in te spelen op de behoefte van de leerling/het kind.

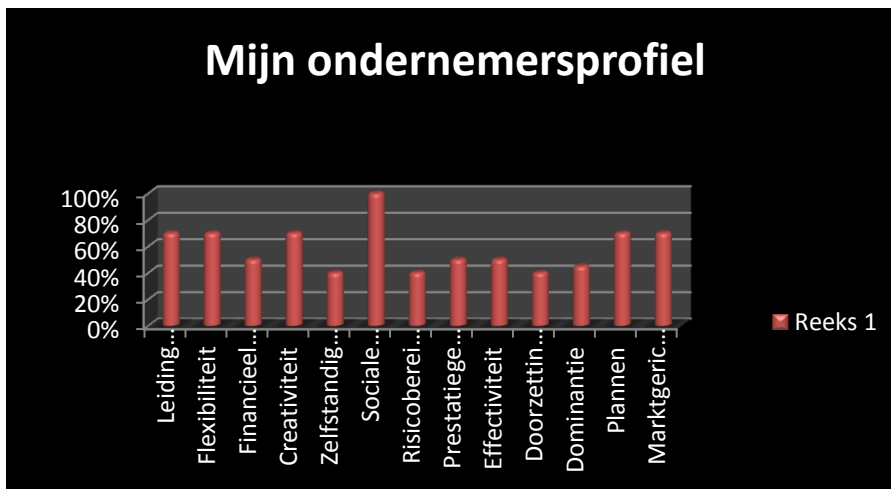
1.3 Persoonlijke kwaliteiten

Mijn ondernemersprofiel:

Voor een betrouwbaar inzicht in mijn kwaliteiten als ondernemer heb ik de E-Scan Ondernemerstest gedaan.

Schema 25

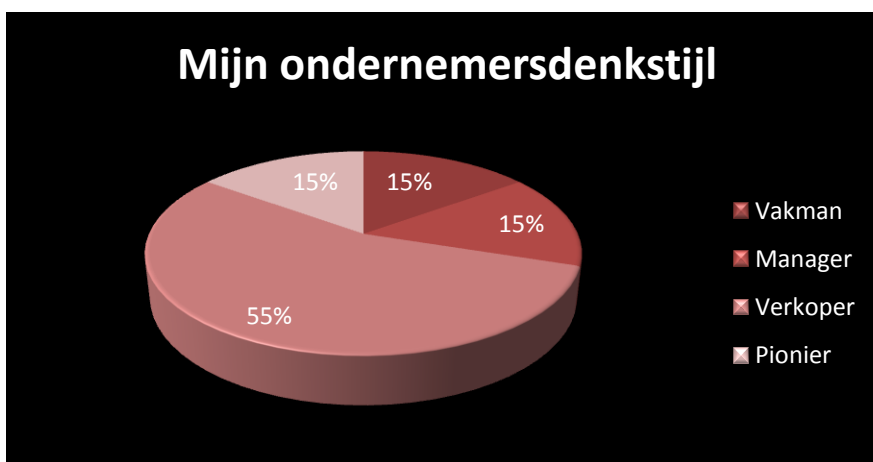
Ondernemersprofiel Marijn Hemken

Mijn ondernemersdenkstijl:

Schema 26

Ondernemersdenkstijl Marijn Hemken

Sterkte en zwakte analyse:

Schema 27

Sterkte en zwakte analyse Marijn Hemken

Sterk	Zwak
Enthousiasme	Weinig ervaring
Productkennis	Niet genoeg marktkennis
Opleiding Master SEN	Slecht in administratie
Communicatief	Zwart wit denker
Interpersoonlijk	Zelfstandigheid
Ambitieuus	Risicobereidheid
Sociaal	Financieel beheren
Creativiteit	
Plannen	

Conclusie:

Ik heb een vragenlijst ingevuld om zo een beter beeld te krijgen van mijn ondernemerskwaliteiten en ondernemersdenkstijl. Uit bovenstaand ondernemersprofiel blijkt dat ik op een aantal competenties boven het gemiddelde scoor. Ook zijn er een aantal competenties waar ik nog aan moet werken.

Het valt op dat ik vooral op sociale oriëntatie erg hoog scoor. Ik denk dat dit ook wel klopt omdat ik sociaal/inter-persoonlijk competent ben. Daarnaast blijkt uit deze "test" dat ik creatief ben, flexibel en goed leiding kan geven. Ook kan ik plannen en ben ik marktgericht. Daarnaast zijn er ook een aantal punten waarvan het handig is als een ondernemer het bezit die ik nog wat meer moet ontplooien.

Zelfstandigheid en risicobereidheid komen niet hoog naar voren in de score van de "test". Daarnaast geeft de test aan dat ik weinig dominant ben en weinig doorzettingsvermogen heb. Ik vraag me af in hoeverre deze test betrouwbaar is omdat ik zelf vind dat ik wel

doorzettingsvermogen heb en dominant kan ik zeker zijn.

Wanneer ik kijk naar mijn ondernemersdenkstijl komt er duidelijk naar voren dat 55% van de cirkeldiagram laat zien dat ik een verkoper ben. 15% ben ik een vakman, pionier of een manager.

In mijn sterkte en zwakte analyse laat ik zien wat mijn sterke en zwakke punten zijn. Het is belangrijk om dit te weten zodat je daar op kunt spelen.

2 Het Marketingplan

2.1 De onderneming

Extra informatie		
Handelsnaam	Gedrag en huiswerkbegeleidingsinstituut.	
Inschrijvingsnummer Kvk	Op dit moment heb ik mij nog niet ingeschreven bij de Kvk.	Kamer van Koophandel
Rechtsvorm	Vennootschap onder Firma	Belastingdienst Notaris Kamer van Koophandel
Wie doet de administratie?	Zelf	
Tarief omzetbelasting	19%	Belastingdienst
Frequentie van betalen omzetbelasting	Per maand	Belastingdienst
BTW nummer		Belastingdienst
Leveringsvoorwaarden geregeld?	Nee	Verkrijgbaar via uw branchevereniging

		Extra informatie
Vergunningen	Nee, geen vergunningen vereist.	Overheidsloket Kamer van Koophandel
Subsidies	Geen	Subsidiewijzer Rabobank Subsidieshop Subsidies voor Export
Verzekeringen	Aansprakelijkheid Overlijdensrisico Arbeidsongeschiktheid	Verzekeringen voor startende ondernemers

2.2 Idee

Naar aanleiding van het invoeren van passend onderwijs en de visie van inclusief onderwijs denk ik dat er veel vraag gaat komen naar extra begeleiding van kinderen die moeilijk gedrag laten zien in de klas. Ik denk dat daarom een nieuwe beroepsgroep in het basisonderwijs (intern of extern) aantreedt om leerkrachten/ouders en hun kinderen in hun ontwikkeling worden ondermijnd door gedragsproblemen, bij te staan.

Ik wil een eigen bedrijf opzetten in het begeleiden van kinderen die risicovol gedrag laten zien. Ik denk dat er veel vraag naar gaat komen in verband met de ontwikkelingen binnen het passend onderwijs. Doordat er meer zorgleerlingen in het regulier onderwijs gaan komen en mede door de vele bezuinigingen denk ik dat het voor de leerkrachten te zwaar wordt om ook nog deze leerlingen op de juiste manier te begeleiden. Daarnaast zijn de meeste leerkrachten niet juist opgeleid om deze kinderen te begeleiden en hulp te bieden.

2.3 De markt

2.3.1 De markt in beeld

Op de site van de Kamer van Koophandel heb ik gekeken bij de branchewijzer.

www.kvk.nl gevonden op 09-02-12.

Hier kan men zien hoe het er in de branche voorstaat. Wat duidelijk naar voren komt is dat studiebegeleiding erg veel ondernemingen telt. Daarentegen de ambulante jeugdzorg niet. Omdat ik mij voornamelijk op het gedrag wil richten denk ik dat ik meer moet kijken bij de ambulante jeugdzorg.

Onderstaande gegevens heb ik in een grafiek weergegeven om zo een duidelijker beeld te krijgen van het aantal ondernemingen in Nederland.

Schema 28

Aantal ondernemingen in studiebegeleiding en jeugdzorg ambulant.

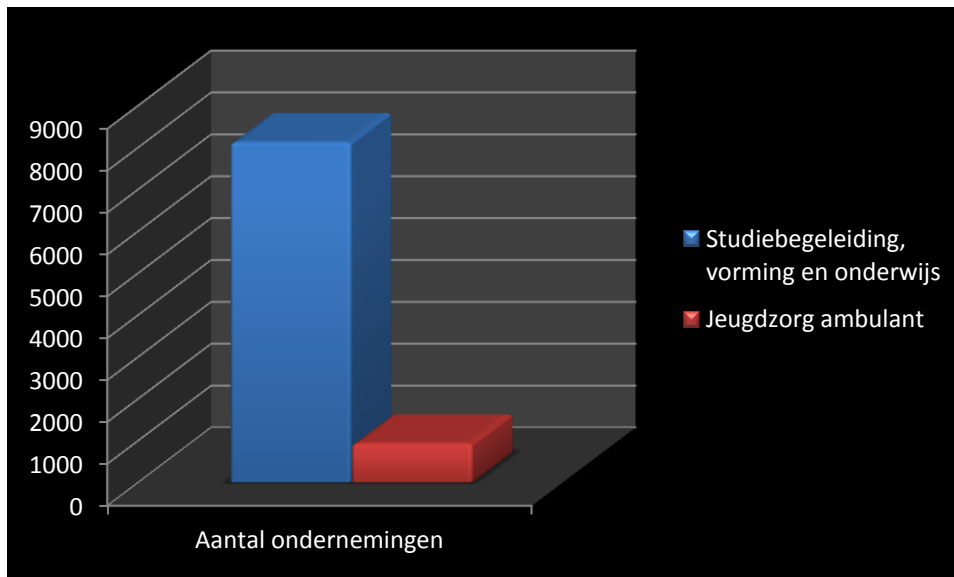
Bron: www.kvk.nl gevonden op 09-02-12

Branche: Studiebegeleiding, vorming en onderwijs. Cijfers (bron: handelsregister) Aantal ondernemingen: 8118 Starters 118 Stoppers 38 Ontwikkeling +3	Branche: Jeugdzorg ambulant Deze branche omvat ambulante jeugdzorg. Cijfers (bron: handelsregister) Aantal ondernemingen: 923 Starters: 11 Stoppers: 6 Ontwikkeling: +5
---	--

Schema 29

Aantal ondernemingen in studiebegeleiding en jeugdzorg ambulant.

Bron: www.kvk.nl gevonden op 09-02-12

Begeleiding van leerlingen die risicovol gedrag laten zien

Ik heb onderzoek gedaan naar de vraag vanuit het werkveld naar extra begeleiding van leerlingen die risicovol gedrag laten zien. Ik heb een online enquête gemaakt. Deze enquête heb ik naar ongeveer dertien verschillende scholen gestuurd. Van deze dertien scholen hebben 33 leerkrachten de enquête ingevuld. Ook heb ik Intern begeleiders een vragenlijst laten invullen. Van de dertien scholen hebben alle dertien Intern begeleiders de enquête ingevuld. Erg fijn omdat ik zo goed zicht krijg op de vraag vanuit het werkveld. In hoofdstuk vier van mijn meesterstuk staan de resultaten van dit onderzoek beschreven. Een korte conclusie is dat er vanuit het werkveld zeker vraag is naar extra begeleiding van leerlingen die risicovol gedrag laten zien. Ook leerkrachten zouden graag praktische tips willen hebben van een professional. Zowel de leerkrachten als de Intern begeleiders zien deze begeleiding het liefst binnen de school zodat de leerling op zijn eigen veilige plek is en hij/zij kan werken aan de vaardigheden binnen de school. Op deze manier leert de leerling niet individueel maar binnen de groep aan zijn of haar gedrag te werken. Op deze manier is er ook nauw contact met de school van de leerling en leert ook de school van de gedragsspecialist.

2.3.2 Doelgroepen

De doelgroep die ik wil bereiken zijn basisschoolleerlingen die thuis of op school risicovol gedrag laten zien. Dit zijn kinderen in de leeftijd van vier tot twaalf jaar. Daarnaast wil ik ook als doelgroep ouders/verzorgers en leerkrachten bereiken. Uit mijn onderzoek bleek dat ook zij hulpvragen hebben en graag begeleid zouden willen worden in de begeleiding van hun kind/leerling.

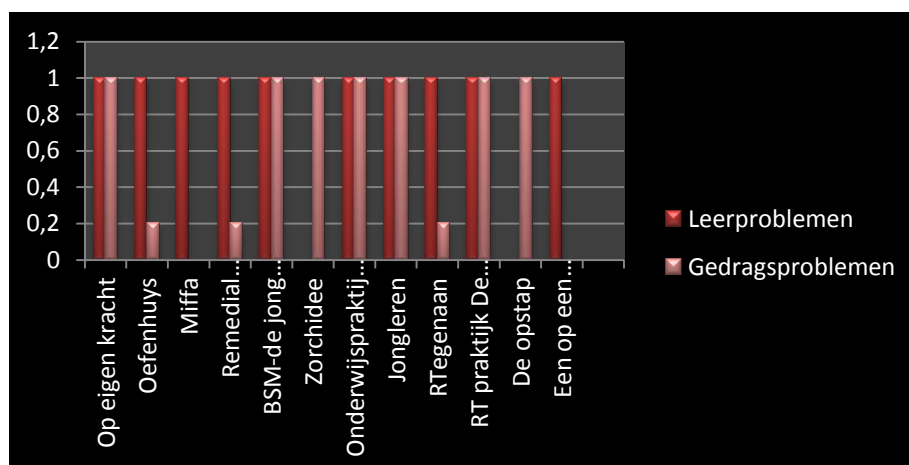
2.3.3 Concurrentie

Op internet heb ik gezocht naar verschillende bedrijven die dezelfde soort dienst verlenen als dat ik wil gaan doen. Na aanleiding van de praktijkverkenning wordt mij duidelijk dat er voornamelijk twee soorten bedrijven zijn. Er zijn heel veel Remedial Teaching bedrijven op de markt, deze bieden soms ook begeleiding aan rondom gedragskwesties. Daarnaast zijn er bedrijven die zich bezig houden met het gedrag van kinderen maar dit zijn vaak grotere bedrijven/instanties waarbij psychologen en orthopedagogen bij aanwezig zijn. Ik richt mij op de kleinere bedrijven en ik bekijk in welke mate zij zorg/begeleiding bieden aan kinderen die risicovol gedrag laten zien.

Hieronder laat ik doormiddel van een grafiek zien in welke mate bedrijven wel of niet begeleiding bieden aan kinderen die risicovol gedrag laten zien.

Schema 30

Praktijken die begeleiding geven aan leer of gedragproblemen.

In deze grafiek komt naar voren dat veel remedial teaching praktijken zowel leer -als gedragsproblemen begeleiden. Als ik op de sites van deze bedrijven/praktijken kijk valt mij wel op dat ze voornamelijk kinderen met leerproblemen begeleiden en maar een klein onderdeel gedragsproblemen. Vaak bieden ze begeleiding aan in: Werkhouding/motivatie, concentratie, faalangst, hoogbegaafdheid en positief denken. Een aantal bedrijven richting zich wel op andere gedragskwesties, zoals: ADHD/ADD, ASS, Syndroom van Down en sociaal emotionele problemen.

2.4 Bedrijf en product in de markt

Schema 31

Mijn bedrijf en mijn product in de markt. SWOT-analyse (Strenghts - Weaknesses - Opportunities - Threats: een sterkte-zwakte analyse).

<i>Intern (uw bedrijf)</i>		<i>Extern (de markt)</i>	
<i>Strenght</i> <i>(sterktes)</i>	<i>Weakness</i> <i>(zwaktes)</i>	<i>Opportunities</i> <i>(kansen)</i>	<i>Threats</i> <i>(bedreigingen)</i>
Creativiteit	Klein (dus kwetsbaar)	Groeiende markt	Concurrentie van andere zorginstellingen
Vraag vanuit het werkveld	Onbekend met markt	'Hot item' in de media	Bezuinigingen in het onderwijs
Master SEN	Weinig kapitaal	Passend Onderwijs	
Jonge ambitieuze ondernemers	Nog geen eigen pand		
Sociaal netwerk			

2.5 De marketing mix

2.5.1 *Product*

Ik wil kinderen gaan begeleiden in hun risicovolle gedrag. Doormiddel van mijn onderzoek ben ik erachter dat ik deze begeleiding voornamelijk op scholen aan ga bieden. Ik hoop na een aantal jaar ook een eigen pand te hebben zodat ik kinderen en hun ouders en leerkrachten ook in mijn praktijk kan ontvangen.

In Nederland zijn er veel huiswerkbegeleidingsinstituten maar nog weinig praktijkgerichte gedragbegeleidingsinstituten. Doordat ikzelf in het onderwijsveld ervaring heb denk ik dat ik goed in kan spelen op de behoeften van de leerlingen, ouders en/of leerkrachten.

Ik ga kinderen begeleiden op verschillende gebieden rondom gedrag. Dit kunnen kinderen met externaliserende gedragsproblemen maar ook met internaliserende gedragsproblematiek. Dit kunnen kinderen met grote en kleine problemen zijn.

Dit alles wil ik op een positieve oplossingsgerichte manier gaan begeleiden. De leerling moet eigenaar worden van zijn of haar “probleem”

2.5.2 Prijs

Schema 32

Tarieven gedrag en huiswerkbegeleiding

Intake gesprek	(30 minuten)	kosteloos
Diagnostisch onderzoek	per onderdeel	€ 75,00
<i>De prijs van het diagnostisch onderzoek is inclusief de uitwerking ervan en een oudergesprek. Het diagnostisch onderzoek vindt eenmalig plaats bij aanvang van de begeleiding.</i>		
Individuele begeleiding	(60 minuten)	€ 27,50
Huiswerkbegeleiding	(60 minuten)	€ 25,00
Groepsles	(60 minuten les)	€ 22,50
Kosten evaluatie en evt. nieuw handelingsplan		€ 27,50
<i>Een groepsles wordt gegeven aan twee tot maximaal vier leerlingen.</i>		
Met aangepaste tarieven werken wij ook op locatie. (bijvoorbeeld met L.G.F. leerlingen op scholen)		

(www.eenopeen-begeleiding.nl, gevonden op 25-03-12)

2.5.3 Plaats

Ik start vanuit huis. Dit is mogelijk omdat ik vooral veel op scholen zelf de begeleiding ga bieden. Ik hoop na een aantal jaar een leuk pand te kunnen huren zodat ik mijn eigen praktijk kan openen. Ik zou dan een pand willen huren in het centrum van Arnhem of Apeldoorn. Het moet goed bereikbaar zijn zodat leerlingen ook zelfstandig naar de praktijk toe kunnen komen.

2.5.4 Promotie

Doormiddel van folders en een website willen wij ons bekend maken.

Doordat ik op verschillende basisscholen stage gelopen heb, heb ik inmiddels al wat contacten. Wanneer ik een eigen pand heb dan richt ik die rustig, natuurlijk en gezellig in. Ik vind het belangrijk dat het pand rust en gezelligheid uitstraalt. Leerlingen moeten zich er op hun gemak voelen en niet te veel prikkels om zich heen hebben. Ook de website en de folders moet rust, professionaliteit en gezelligheid uitstralen.

Intern vind ik het belangrijk dat er goed overleg is tussen collega's, op één lijn zitten vind ik belangrijk en een goede samenwerking met scholen/leerkrachten/ouders is van uiterst belang.

2.5.5 Personeel

Samen met Iris Tolman ga ik starten met dit bedrijf. Iris Tolman gaat zich in eerste instantie bezig houden met de cognitieve ontwikkeling van kinderen. Zij gaat waarschijnlijk een cursus dyslexie volgen. Doormiddel van collegiale consultatie zullen wij elkaar bijscholen in elkaars deskundigheid. Zowel Iris Tolman als ik gaan parttime beginnen omdat wij naast ons eigen bedrijf een vaste parttime baan willen houden zodat wij toch een vast basisinkomen hebben.

2.6 Doelstellingen

2.6.1 Kwantiteit

Ik wil in mijn eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Hiervoor heb ik mijn ten doel gesteld €16.000 uit het bedrijf te kunnen halen. De activiteiten bestaan voor 45% aan het geven van begeleiding van leerlingen die risicovol gedrag laten zien.

2.6.1 *Kwaliteit*

Ik hoop binnen twee jaar een eigen pand te hebben. Na twee jaar hoop ik dat het zo goed loopt dat ik nog iemand anders in dienst kan nemen. Meerdere mensen van mijn studie en stage hebben al aangeboden bij mij te willen werken. Ik vind het belangrijk dat ik mijn eigen tijd in kan delen en mijn ideeën kan uitvoeren.

Ik wil mijn eigen kwaliteiten en deskundigheid op peil houden doormiddel van nascholingsactiviteiten en cursussen. Naar mate er meer mensen bij mij komen werken wil ik deze kennis doormiddel van collegiale consultatie doorgeven.

3 Het Financieel Plan

TIP Dubbelklik op de tabel om de cijfers in Excel in te vullen.

3.1 Investeringsplan

Vaste activa

	Bedrag
Huisvesting: verbouwing	€ 3.000,00
Inventaris / machines	€ 1.000,00
Vervoermiddelen	
Goodwill	
Overig	

Totaal vaste activa	€ 4.000,00
----------------------------	-------------------

Viottende activa

	Bedrag
Voorraad	€ 300,00
Debiteuren	
Aanloopkosten	
Voorfinanciering BTW	€ 800,00
Waarborgsom / Bankgarantie	
Banksaldo	€ 1.500,00
Kasgeld	€ 250,00
Onvoorzien	

Totaal viottende activa	€ 2.850,00
--------------------------------	-------------------

Totaal Investering	€ 6.850,00
---------------------------	-------------------

Bijvoorbeeld kosten voor promotie, notaris, opening, briefpapier
Indicatie: 19% over totale investering

Indicatie: 10% van totale investering

3.2 Financieringsplan

Eigen vermogen

	Bedrag
Spaargeld	€ 1.500,00
Achtergestelde lening familie, vrienden, kennissen	
Inbreng bedrijfsmiddelen ('reeds aangeschaft')	

Totaal eigen vermogen	€ 1.500,00
------------------------------	-------------------

Vreemd vermogen lang

	Bedrag
Lening van de bank	€ 4.000,00
Lease	
Familielening	
Overig (oa. BBZ lening)	

Totaal vreemd vermogen lang	€ 4.000,00
------------------------------------	-------------------

Vreemd vermogen kort

	Bedrag
Krediet van de bank	€ 1.350,00
Leverancierskrediet	
Overig	

Totaal vreemd vermogen kort	€ 1.350,00
------------------------------------	-------------------

Totaal vermogen	€ 6.850,00
------------------------	-------------------

Tip: durfkapitaal (de Agaath regeling)

3.3 Exploitatiebegroting

Hoe zien mijn opbrengsten en kosten er de eerste 3 jaar uit?

Exploitatiebegroting

toelichting exploitatiebegroting

	2013	2014	2015
Omzet (excl. BTW)	€ 16.000,00	€ 20.000,00	€ 24.000,00
Inkoopwaarde van de omzet Werk door Derden			
Bruto winst	€ 16.000,00	€ 20.000,00	€ 24.000,00
Kosten			
Personeel			
Huur	€ 1.800,00	€ 1.800,00	€ 1.800,00
Gas, Water, Licht	€ 2.400,00	€ 2.400,00	€ 2.400,00
Verkoop / Promotie	€ 600,00	€ 600,00	€ 600,00
Vervoer	€ 1.400,00	€ 1.400,00	€ 1.400,00
Afschrijving	€ 250,00	€ 250,00	€ 250,00
Accountant			
Rente	€ 300,00	€ 300,00	€ 300,00
Verzekeringen	€ 250,00	€ 250,00	€ 250,00
Algemeen	€ 500,00	€ 500,00	€ 500,00
Totale kosten	€ 7.500,00	€ 7.500,00	€ 7.500,00
Bruto Bedrijfsresultaat	€ 8.500,00	€ 12.500,00	€ 16.500,00
Af te dragen winstbelasting	€ 2.805,00	€ 4.125,00	€ 5.445,00
Netto Bedrijfsresultaat	€ 5.695,00	€ 8.375,00	€ 11.055,00

1e jaar = $16 \times €25 = €400 \times 40 \text{ weken} = €16.000$

2e jaar = $20 \times €25 = €500 \times 40 \text{ weken} = €20.000$

3e jaar = $24 \times €25 = €600 \times 40 \text{ weken} = €24.000$

1/5 deel van de huur

12×200

website 10 uur $\times € 50 = €500 + € 100 \text{ folder} = € 600$

$5000 \text{ km} \times € 0,28$

afschrijving computer in drie jaar

administratie wordt zelf bijgehouden

5,6% van $(4000 + 1350)$

wa + inboedel +

aanschaf materialen

33% 33% inkomstenbelasting

3.4 Liquiditeitsprognose

hoe verlopen mijn inkomsten en uitgaven de eerste vier maanden?

Liquiditeitsbegroting

	<i>januari</i>	<i>februari</i>	<i>maart</i>	<i>april</i>	
Inkomsten					
Ontvangsten	400	800	1200	1600	jan 4 - feb 8 - maart 12 - april 16
BTW ontvangsten	84	168	252	336	btw 21%
Totale inkomsten	484	968	1452	1936	
Uitgaven					
Inkoopwaarde	0	0	0	0	
Werk door Derden	0	0	0	0	
Personeel	0	0	0	0	
Huur	150	150	150	150	1800 / 12
Gas, Water, Licht	200	200	200	200	2400 / 12
Verkoop / Promotie	50	50	50	50	onderhouden van website en facebook
Vervoer	116	117	116	117	1400 / 12
Accountant	0	0	0	0	
Rente	0	0	300	0	rente wordt betaald in maart
Verzekeringen	0	0	0	350	verzekeringen worden betaald in april
Privé-opnamen	0	0	0	0	
Algemeen	50	50	50	50	elke maand ongeveer 50 euro
BTW afdracht	74	158	242	326	ontvangen btw - betaalde btw = 21%
Totale uitgaven	640	725	1108	1243	
Kasgeld	-156	243	486	830	

Literatuuropgave:

Harinck, F. (2009) Basisprincipes praktijkonderzoek, Apeldoorn, Garant

Meer, J. van der (jaar). *Over de grenzen van de leerkracht. Passend onderwijs in de praktijk*. Den Haag: Ecpo. gevonden op www.ecpo.nl, geraadpleegd op 09-02-12

Meersbergen, E. van (2009). Een gedragsspecialist op school. *ZorgPrimair*, nr. 2, Pag. 6-11.

Rodenhuis, B. (2011). SPECIAAL IN HET KADER VAN GEDRAG concept profiel GSnov.2011 gedownload van www.fontys.nl, geraadpleegd op 16-01-12

Vesterink, L. (2008) Ondernemen moet je doen. Amersfoort, Uitgeverij Deviant.

www.fontys.nl, gevonden op 16-01-12

www.ondernemersinbusiness.nl 18-01-12

www.vertenonderzoek.nl, gevonden op 18-01-12)

www.ecpo.nl, gevonden op 09-02-12

www.lbrt.nl, gevonden op 09-02-12

www.lbgs.nl, gevonden op 09-02-12

www.lbbo.nl, gevonden op 09-02-12

www.collectief-inclusief.nl, gevonden op 09-02-12

www.kvk.nl gevonden op 09-02-12

www.lvsi.nlm gevonden op 25-02-12

Vraag naar extra begeleiding in het passend onderwijs?

www.speciaalonderwijs.kennisnet.nl, gevonden op 25-02-12

www.studentenonderzoek.com, gevonden op 03-03-12

www.thesistools.nl, gevonden op 03-03-12

www.eenopeen-begeleiding.nl, gevonden op 25-03-12

www.rabobank.nl, gevonden op 25-04-12

www.passendonderwijsgroningen.nl, gevonden op 9-05-12

www.cg-raad.nl, gevonden op 9-05-12

www.nji.nl, gevonden op 9-05-12

www.abvakabofnv.nl, gevonden op 13-05-12